

új magyar szó

12 oldal
Ára: 1,5 lej

Országos közéleti napilap | Alapítva 1947-ben, Romániai Magyar Szó címmel

VI. évfolyam,
173. (1239.) szám**BNR-valutaárfolyamok**

	1 euró	4,2762 ▼
	1 amerikai dollár	3,3168 ▼
	100 magyar forint	1,5046 ▼

Aktuális

2

**Moldova Köztársaság:
összel újabb választások**

Feloszlatni készül a chişinăui parlamentet Mihai Ghimpu házelnök, megbízott államfő, miután kiderült, hogy az alacsony részvétel miatt érvénytelen a moldovai népszavazás az elnökválasztás módozatáról.

Kultúra

8

Szárhegy: írók keresnek olvasót

A zsűri egyhangú döntése alapján Karácsonyi Zsolt, a Helikon szerkesztője, költő, műfordító vehette át a VII. Gyergyószárhegyi Írótabor által első ízben odaítélt Csiki László-díjat. A vasárnap zárult írótaborban harmincöt tollforgató vett részt, többek közt Markó Béla és Kelemen Hunor is.

Média

9

Szabadesésben a sajtó

Naponta közel 135 ezer nyomtatott lappal fogyott kevesebb az idei év harmadik trimeszterében, mint a tavalyi év április-június közötti időszakában – derül ki a Romániai Példányszám-auditáló Hivatal (BRAT) legújabb jelentéséből.

Vezércikk

3

Mindegyminiszterek

Románia sorsa nem a minisztereken múlik: az pecsételte meg, hogy politikai elitje a szabad portya földjévé változtatta az országot. A most bársonyszékbe jutott miniszterek szintén „pártemberek”, érdekcsoportok eszközei, akik gazdasági szempontok helyett továbbra is politikai megfontolásokat követnek. Vajmi kevés az esélye annak, nyomán beindulnak a reformintézkedések.

Bogdán Tibor

Leváltások pártalapon?

Politikai okokat sejtene Szatmáron az iskolaigazgatók menesztése mögött

► Rendkívüli megyeitanácsülést hívott össze tegnap Csehi Árpád, a Szatmár megyei önkormányzat RMDSZ-es elnöke, mert az utóbbi napokban több iskolaigazgatót is leváltottak a térségben, köztük több magyar pedagógust is. Az érintettek közül sokan úgy vélik, a vezetőcserék mögött politikai érdek áll, a szakembereket a nagyobb koalíciós párt „pártkatonái” váltják fel, és nem érvényesül a kormány által szorgalmazott decentralizáció – azaz még mindig a tanfelügyelőségekre és nem a helyi önkormányzatoké a döntő szó. Halmiban háromszáz helyi lakos aláírásgyűjtésbe kezdett, a

Halmi polgármestere, Incze Lajos a tiltakozó aláírásokkal

Fotó: Sike Lajos

tiltakozók készek a prefektúra előtt tüntetni a közösségi akarat érvényesítése érdekében. A tanügyi tárca tud a konfliktussorozatáról, de Király András államtitkár szerint nem politikai érdekekről van szó: az *Új Magyar Szó*nak elmondta, Szatmáron azok távoznak, akiknek lejárt a menedzseri szerződésük, és az igazgatói tisztséget versenyvizsgán nem pályázták meg. A jelek szerint „szezonális” konfliktusokról van szó: szeptemberben országsszerte összecsapnak az indulatok, az igazgatói kinevezések körül menetrendszerűen felmerül a politikai nyomásgyakorlás gyanúja. **7. oldal** ►

„Állítsátok meg Sarkozyt!”

Cs. P. T.

► Bukarestben a francia nagykövetség, Temesváron a prefektúra előtt tüntettek tegnap a hazai roma civil szervezetek képviselői a franciaországi cigány-hazatelepítések ellen. A tiltakozó akciókat éppen azokban a percekben tartották, amikor Nicolas Sarkozy francia államfő Párizsban – egy biztonsági és bevándorlási kérdésekről tartott ülés után – bejelentette: bevezetik a bevándorlási tör-

vény azon módosítását, amely a jövőben megkönnyítené a jogilag rendezetlen helyzetű külföldiek – beleértve bizonyos esetekben akár uniós állampolgárok – kitoloncolását, abban az esetben, ha az illetők „veszélyeztetik a közrendet, hosszú időn keresztül képtelenek eltartani magukat, vagy visszaélnék a szabad mozgáshoz való joggal”. A mintegy hatvan bukaresti tiltakozó fehér pólót viselt „rom pakivalo” („tiszteletre méltó roma”) felirattal. Egyi-

kük, a Romák Polgári Szövetségének igazgatója, Iulian Stoian Nicolas Sarkozynek „álcázta” magát úgy, hogy a francia államfőt ábrázoló karikatúrát emelt az arca elé, majd szimbolikusan a földre dobta és megta-
posta az *Alapvető emberi jogok az Európai Unióban* című kiadványt. A tüntetők emellett szimbolikusan szemeteszkukába dobtak francia gyártmányú termékeket: több palack bort, konzerveket, édességeket, kozmetikumokat. **Folytatása a 3. oldalon** ►

Újabb hitel a Valutaalaptól?

ÚMSZ

► Egy újabb IMF-kölcsön felvételét vetette fel tegnap Traian Băsescu román államfő, amikor hivatalában fogadta a Nemzetközi Valutaalap (IMF) romániai küldöttségének vezetőjét. Jeffrey Franks a Román Nemzeti Bank megalapításának 130. évfordulója alkalmából látogatott Bukarestbe. Az ellenzéki pártok vezetői hevesen bírálták az államfő bejelentését, ugyanis szerintük a pénz a demokrata-liberális kliéntúra zsebébe vándorolna. Amúgy tegnap az államfő levélben kérte a parlament két házelnökét, tegyék lehetővé számára, hogy szeptember 21-én „aktuális belpolitikai kérdésekről” beszélhesen a honatyáknak. **3. oldal** ►

Kormányosváltás viharban

ÚMSZ

► Mondhatni viharban váltott kormányost a román kabinet, miután hat miniszterét menesztette. A vezetőcserén átesett tárcák között olyanok is vannak, melyek különösen fontos szerepet játszhatnak a gazdasági válság által megtépázott ország talpraállításában: mint a pénzügyi, gazdasági vagy éppen mezőgazdasági minisztérium. Míg az ÚMSZ-nek nyilatkozó közgazdászok és vállalkozók úgy látják, a személycserre kényszerlépés volt, mely első sorban a közvélemény megnyugtatótatását szolgálja, a döntéshozatalban részt vevő közszereplők szerint az átállás zavartalan lesz. **6. oldal** ►

„Szabadságot!” – követelték a francia nagykövetség előtt a „tiszteletre méltó” romák

Fotó: Mediafax

Röviden

Újabb kétezer katonát küldene a NATO Afganisztánba

A NATO újabb kétezer katonát akar Afganisztánba küldeni, főleg az afgán erők kiképzésének segítésére, David Petraeus amerikai tábornok kérése alapján – mondta el tegnap az atlanti szövetség egyik illetékese. Ez a létszámbővítés kiegészítene a döntően NATO-parancsnokság alatt harcoló afganisztáni nemzetközi biztonsági erők (ISAF) már korábban elhatározott megerősítését. A koalíciós haderő jelenleg 150 ezer főt számlál, elsősorban a 2009 végén eldöntött 30 ezer fős amerikai erősítés következtében, s mára kétharmad részben amerikai katonákból áll.

Az amerikai muszlimok támadástól tartanak szeptember 11-én

Az amerikai muszlimok megerősítették a mecsetek védelmét, az Egyesült Államok iránti lojalitásukat hangoztatják, és más vallások vezetőinek támogatását kérik, mert attól tartanak, hogy közösségeiket támadások érhetik a bőjtő hónap, a ramadán végének megünneplésekor, ami idén szeptember 11-re esik – adták hírül a tegnapi amerikai lapok. A mohamedán szervezetek egyúttal arra is felkészennek, hogy visszatartsák tagjaikat a provokációkra adandó választól. A Világkereskedelmi Központ (WTC) elleni terrortámadásról tartandó New York-i megemlékezések egyik szónoka például az élesen iszlámmellenes holland képviselő, Geert Wilders lesz.

Rice tartotta távol Washingtonból Bush-t a 9/11-es támadások után

Az Egyesült Államok elleni 2001. szeptember 11-i terrortámadások után Condoleezza Rice akkori nemzetbiztonsági tanácsadó tartotta távol Washingtonból George W. Bush elnököt – derült ki abból az interjúból, amelyet Rice adott a brit Channel 4 tévécsatornának. Rice annak idején tömören és határozottan arra szólította fel az akkor éppen Floridában tartózkodó elnököt, hogy semmiképp se térjen vissza a fővárosba. „Az elnök – finoman szólva – nem lelkesedett az ötletért” – emlékezett vissza a volt nemzetbiztonsági tanácsadó. Felidézte: elmagyarázta Bushnak, hogy senki sem tudja, mi történhet még, elképzelhető, hogy a terroristák a Fehér Házat is célba veszik.

Orosz–izraeli katonai megállapodást írtak alá

Orosz–izraeli katonai együttműködési megállapodást írt alá tegnap Moszkvában Anatolij Szergyukov orosz és Ehud Barak izraeli védelmi miniszter. Szergyukov az aláírást követően hangsúlyozta, hogy az orosz hadsereg átalakításánál rendkívül fontosnak tartja az izraeli fegyveres erők tapasztalatainak felhasználását. Bejelentette, hogy Oroszország 12 robotrepülőgépet vásárol Izraeltől, s máris folyamatban van 50 orosz katonai kiképzése ezek használatára. Korábbi hírek szerint Oroszország és Izrael hamarosan vegyes vállalatot alapít, amely robotrepülőgépeket gyártana az orosz hadsereg számára.

Irán folytatja az urándúsítást

Iránban az ENSZ-szankciók szigorítása ellenére is 15 százalékkal nőtt a dúsított urán mennyisége május óta – állapította meg a Nemzetközi Atomenergia-ügynökség (NAÜ). A brit hírügynökséghez eljutott bizalmas jelentés szerint az alacsony dúsítású urán mennyisége elérte a 2,8 tonnát, a jobban dúsítotté a 22 kilogrammot. Az ENSZ-szervezet továbbra is attól tart, hogy az Izlám Köztársaság rakétafegyver számára akar kifejleszteni nukleáris töltetet. A NAÜ másik nyugtalanságot okozó megállapítása, hogy az iráni hatóságok kifogásokkal akadályozzák az ENSZ szakértői csoportjának összevágását.

Moldova: újabb választások ősszel

Cs. P. T.

Feloszlatni készül a chişinăui parlamentet Mihai Ghimpu házelnök, megbízott államfő, miután kiderült, hogy az alacsony részvétel miatt érvénytelen a vasárnapi moldovai népszavazás; a referendum arról szólt, hogy közvetlenül az állampolgárok válasszák-e meg az ország államfőjét, vagy a parlament. A központi választási bizottság – hivatalos, de nem végleges – adatai szerint a választókorú polgárok 29,05 százaléka járult az urnákhoz, a népszavazás érvényességéhez 33,34 százalékos jelenlétre lett volna szükség. A referendum érvénytelen-

sége a parlament feloszlatását és előre hozott választások kiírását vonja maga után.

Mihai Ghimpu közölte, a parlament feloszlatása után mielőbb előrehozott választásokat kell tartani. Vlad Filat miniszterelnök ennek legkésőbbi dátumát november 14-ben jelölte meg. Az időpontról a kormányzó Szövetség az Európai Integrációért (AIE) nevű párközlés dönt. Filat nem nyilatkozott arról, hogy a választásokon ismét együtt indít-e jelölteket az AIE. A kormányfő egyébként a szavazóhelyiségek bezárása után úgy nyilatkozott, hogy a szavazás érvénytelenségét nem csak a kommunisták bojkottja eredményez-

te, hanem a liberális-demokrata kormánykoalíció belüli széthúzás is.

Moldovában 2000 óta a parlament választja meg a köztársasági elnököt. Tavaly tavasszal járt le a Vladimir Voronin mandátuma, s a parlamenti patthelyzet miatt azóta sem sikerült megválasztani utódját, ugyanis a mindenkori ellenzék távolmaradásával minden egyes választási kísérletet megtorpedózott. A Voronin vezette ellenzéki kommunisták a referendum bojkottjára szólították fel a lakosságot. Kifogásolták, hogy egy ilyen nagy horderejű kérdés eldöntéséhez már a választópolgárok 17 százalékának akarata is elegendő. ◀

A parlament feloszlatása után, legkésőbb november közepén járulnak újra urnákhoz a moldovaiak

A spanyol belügyminiszter kevesli az ETA gesztusát

Hírösszefoglaló

„Elég telennek” ítélte a spanyol belügyminiszter tegnap az ETA baszk szeparatista szervezet előző napi tüzszüneti bejelentését, és azt követelte, hogy a fegyveres szervezet „teljesen és véglegesen mondjon le az erőszakról”. „E közlemény nagyon messze van attól, amit a spanyol kormány követelt az ETA-tól és politikai szervezetétől, a Batasuna-tól, vagyis a végleges és feltétlen nélküli lemondást a fegyveres harcra” – hangsúlyozta Alfredo Pérez Rubalcaba a TVE köztelevízióban, először szólalva meg az ügyben. „A belügyminisztérium nem változtat eddigi terrorellenes politikáján, a baszk fegyveres csoport elleni harcán” – tette hozzá.

Rubalcaba úgy vélekedett a televízióban, hogy az ETA azért tette ezt a bejelentést, mert rákényszerült az ismételt rendőri csapások, különösen a szervezet új, portugáliai utánpótlásbázisának felszámolása és Franciaországból való kiszorulása miatt. 2008 és 2010 között a szervezet közel 240 tagját és hét egymás utáni vezetőjét – öt katonai és két politikai vezetőt – fogták el, túlnyomórészt Franciaországban, amely eddig az ETA hagyomá-

nyos hátszágát jelentette. Amikor legutóbb, májusban Délnyugat-Franciaországban rendőrkézre került egy magas rangú vezető, Mikel Karrera, alias „Ata”, dokumentumok tanúsítottak „az erősen sújtott katonai szárny átstrukturálásáról” – közölte a belügyminiszter. Mint mondta, a mostani „nem egyértelmű” bejelentéstől a politikai szárny, a Batasuna még nem válik törvényessé Spanyolországban.

A radikális függetlenségpárti Batasuna – új szövetségeseivel, az Eusko Alkartasunával együtt – előzőleg felszólította az ETA-t egy nemzetközileg ellenőrizhető tüzszünetre, annak reményében, hogy így majd törvényesen részt vehet a jövő évi baszk helyhatósági választásokon. Rubalcaba szerint viszont a Batasuna „törvénytelen, mert az ETA része. Ahhoz, hogy ismét törvényessé váljon (...), egyértelműen szakítania kell az ETA-val, és ezt tanúsítania is kell, vagy pedig rá kell vennie az ETA-t, hogy álljon le a gyilkolással, szüntesse be az erőszakot”. A miniszter mindamellett azt a meggyőződését hangoztatta, hogy az ETA folytatni fogja más illegális tevékenységeit, például fegyverfelhalmozással próbálkozik majd. ◀

Radicová: nem roma családdal végzett az ámokfutó

Hírösszefoglaló

A szlovák miniszterelnök egy televíziós vitaműsorban cáfolta, hogy rasszista indíttatású lett volna a múlt heti dévényújfalui mészárlás, – írta a bumm.sk felvidéki magyar hírportál. „Sok minden terjedt az ügygel kapcsolatban, és én ezt sajnálom” – mondta Iveta Radicová (képünkön). A kormányfő szerint az áldozatok nem romák voltak, bár az erről szóló hírek már a lövöldözés napján felröppentek, sőt, ezt Daniel Lipšic belügyminiszter is megerősítette. Radicová elmondta, erre a munkanélküli, segélyből élő családra senki sem panaszkodott. „A szomszédok szerint is rendes, tisztességes volt” – tette hozzá.

Az ellenzéki Smer elnöke, Robert Fico nem nyilatkozott a rendőrség akciójáról, megvárja a vizsgálat eredményét. „Ebből a jelentésből látni fogjuk, kudarcot vallott-e valaki, vagy sem, és szükséges-e meghozni bizonyos intézkedéseket” – mondta a volt kormányfő.

Egy hete a 48 éves Lubomír Harman Pozsony Dévényújfalun (Devínska Nová Ves) városrészben egy gépkarabéllyal megölt öt embert a szomszédos lakásban. A hatodik áldozatát a ház bejárata

Izrael folytatja a telepővítést

Hírösszefoglaló

Az izraeli külügyminiszter kijelentette tegnap, hogy pártja, a Jisráél Bétenu meghússít minden olyan próbálkozást, amely a szeptember 26-án lejáró részleges telepővítési moratórium meghosszabbítására irányul. Mint ismert, Izrael és a Palesztin Hatóság 20 havi szünet után csütörtökön Washingtonban felújította közvetlen békétárgyalásait, azzal a céllal, hogy egy éven belül keretmegállapodást kössenek egy Izraellel tartós békeben élő palesztin állam létrehozásáról. A palesztin fél azonban figyelmeztetett, hogy kivonul a tárgyalásokról, ha Izrael nem tartja fenn a ciszjordániai zsidó telepek építkezéseire tíz hónapja elrendelt korlátozásokat. Az izraeli hadsereg rádiójának adott interjújában Avigdor Liberman külügyminiszter azt hangoztatta, hogy nincs szükség hosszabbításra, s pártja, a Jisráél Bétenu (Izrael az Otthonunk) „elegendő befolyással és hatalommal rendelkezik a kormányban és a parlamentben is ahhoz, hogy elérje: egyetlen, ilyen javaslat se kerüljön elfogadásra”. A Liberman által vezetett ultranacionalista párt a második legnagyobb frakcióval rendelkezik a kormánykoalícióban, de a koalíció vezető ereje, Benjámín Netanjahu miniszterelnök jobboldali Likud pártja szintén ellenzi a vállalt korlátozások meghosszabbítását. Az izraeli kormány tavaly november végén, Barack Obama amerikai elnök nyomására jelentette be, hogy 10 hónapra felfüggeszti a ciszjordániai zsidó telepek bővítését, mintegy gesztusként a közvetlen tárgyalások újrakezdése érdekében. ◀

Újabb hitel az IMF-től?

M. Á. Zs.

► „A helyzet drámai, közel hárommilliárd eurós hiányt »termeltünk«, csökkentenünk kell az előirányozott költségvetéseinket. Októberi látogatása nem ünnepi alkalom lesz, hanem azoknak a nehézségeknek a számbavétele, amelyekkel küszködünk. Meg kell majd vizsgálnunk, hogy mi lenne a megoldás Románia számára: a mostani keretszerződés meghosszabbítása vagy egy újabb, készletbeli hitelszerződés megkötése” – adta Jeffrey Franks IMF-fő-tárgyaló tudtára tegnap Traian Băsescu államfő. Hozzátette: mindeközben folytatni kell az állami apparátus reformját és növelni kell az uniós pénzek lehívásának hatékonyságát. „Egyetértek önnel, elnök úr. Mint ön is emlékszik, legutóbbi látogatásunk során hangsúlyoztuk: óriási szükség van az infrastrukturális beruházásokra fordítható európai pénzekre, és az uniós alapok lehívásának kulcsa az ezt nehezítő akadályok felszámolása” – hangoztatta a Nemzetközi Valutaalap (IMF) romániai küldöttségének vezetője.

Négyilkos kölcsön?

A román nép elleni büntetnek nevezte Victor Ponta szociáldemokrata pártelnök egy újabb IMF-hitel felvételét, ugyanis megítélése szerint a jelenlegi hatalom ezt csak arra használná, hogy „még egy évet vásároljon magának”. „Az embereknek tudniuk kellene, hogy mire vesszük fel ezt a hitelt és miből fizetjük vissza. Emil Boc kormányfőnek és új pénzügyminiszterének fogalma sincs arról, hogy a már felvett pénzt miből adjuk vissza” –

Traian Băsescu államfő újabb keretszerződést kötne a Nemzetközi Valutaalappal

Fotó: Mediafax

nyilatkozta Ponta. Szerinte Băsescu államfő saját, a PD-L és a környezetébe tartozók üzleteit akarja ebből az IMF-hitelből pénzelni. Jellemző Traian Băsescura, utána az özönvíz! Nem érdekli, hogy eladósítja az országot a következő száz évre, ha neki és társaságának ebből haszna származik” – vádolta a PSD-elnök, hozzátéve, minden rendelkezésre álló eszközzel harcolnak majd az államfő terve ellen.

Ellentmondásos adatok?

Hasonló véleményt fogalmazott meg Crin Antonescu liberális pártelnök is, aki úgy vélte, az IMF-megállapodás újratárgyalása újabb hitelmegállapodást jelent, és azzal vádolta meg az államfőt és a demokrata-liberálisokat,

hogy az IMF-től érkező milliárdokat politikai klientúrájukkal együtt emésztik föl. A politikus ugyanakkor felszólította a kormányt, hogy hozza nyilvánosságra a valós gazdasági adatokat. „Egyértelmű ellentmondás feszül az államfő, a miniszterelnök és a Franks által említett összegek között. Az adósságokról eltérő számadatok keringenek, így mi, akárcsak önök, nem tudjuk, mennyire súlyos valójában Románia gazdasági helyzete” – mutatót rá a pártelnök.

Franks: az adókat jövőre is szinten kell tartani

Jeffrey Franks találkozott Gheorghe Ialomițianu pénzügyminiszterrel is, akit arra figyelmeztetett, hogy „a fontosabb adó-

kat és illetékeket jövőre a jelenlegi szinten kell tartani”. Mint ismeretes, Románia tavaly összesen mintegy 20 milliárd eurós hitelkeretről állapodott meg az IMF-fel és egyéb nemzetközi pénzügyi szervezetekkel. A hitelkeretből mintegy 12,95 milliárd eurót az IMF, 5 milliárdot az Európai Unió, 1-1,5 milliárd eurót a Világbank, a többi más pénzügyi intézetek, köztük az EBRD bocsátja rendelkezésre. A Világbank egyik vezetője, Francois Rantrua hétfőn közölte: Románia október végén újabb, 360 millió eurós hitelrészletet kaphat meg a Világbanktól, amelyet az államháztartási hiány finanszírozására fordíthat. A hitelrészlet átutalásának feltétele ugyanakkor a nyugdíjreform megvalósítása és a vízidíj bevezetése az egészségügyben. ◀

Kormányfőt keres az ellenzék

ÚMSZ

► Tovább közelítette álláspontját a két ellenzéki párt, amelyek a tegnapi újabb tárgyalási fordulón a közös kormányprogram részleteit is áttekintették. Mint ismeretes, a PSD és a PNL vezetői múlt héten megegyeztek, hogy október folyamán bizalmatlansági indítványt nyújtanak be a az Emil Boc vezette kormány ellen és addig mindkét alakulat igyekszik minél több kormánypárti honatyák megnyerését a kezdeményezés javára. Victor Ponta szociáldemokrata és Crin Antonescu liberális elnök tegnap megegyeztek abban is, hogy a közösen felállítandó válságkormány miniszterelnökét már a kormánybuktató kezdeményezés benyújtásakor megnevezik. Közös nevezőre jutottak abban, hogy vissza kell térni a 19 százalékos áfához, de nem sikerült közelíteni az álláspontokat az adórendszerrel illetően. A Szociáldemokrata Párt (PSD) annak ellenére kitar a múlt héten mezőgazdasági témában benyújtott, és ma vitára bocsátott egyszerű indítvány mellett, hogy időközben a szaktárca élén minisztercserét hajtott végre Emil Boc kormányfő – jelentette be tegnap Liviu Dragnea, az alakulat főtitkára. ◀

„Állítsátok meg Sarkozyt!”

Folytatása az 1. oldalról

A tiltakozó akció végén a románok fehér szegfűket lengettek, és azt skandálták: „Szabadságot!”, „Elegünk van az ujjlenyomatokból!”.

Iulian Stoian a sajtónak elmondta: így akarták kifejezni szolidaritásukat a Franciaországban élő románok kérdésének rendezésére, s erre az igényre a román kormány azonnal igennel válaszolt. „Mi lesz majd, ha Írországnak is hasonló elvárásai lesznek a Dublinban élő romániai románok miatt?” – tette fel a kérdést Răducanu.

A tanácsadó egyébként ingyen dolgozott a Külügyminisztériumban. „Abban egyeztünk meg a miniszterrel, hogy nem kérek fizetést. Nekem nincs szükségem sem pénzre, sem irodára” – mondta Răducanu. ◀

A románok kétharmada nem túrne el romát a családban

A románok kétharmada nem túrne el roma személyt a családban, egyharmaduk magyarral sem kerülne rokonságba – derül ki az IRES romániai közvélemény-kutató intézet felméréséből, amelynek keretében 1 231 állampolgárt kérdeztek meg telefonon. A válaszadók 37 százalékának „rossz”, 20 százalékának pedig „nagyon rossz” a véleménye a romákról. Ennél is erősebb volt az elutasítás, amikor azt kérdezték: „Beleegyezne-e, hogy roma személy tagja lehessen az Ön családjának?”. A megkérdezettek 57 százaléka teljesen kizártnak tartotta ezt, 10 százalékuk részben tartotta kizártnak. A magyar nemzetiségűekre vonatkozóan ugyanerre a kérdésre 24 százalék teljes mértékben, 6 százalék pedig „részben” felelt elutasítóan. Ezzel szemben a válaszolók 53 százaléka véli úgy, hogy magyarral jó házasságot kötni, 15 százalék csak részben tartaná ezt jó ötletnek.

Udvarhely: sínen a tisztújítás

ÚMSZ

► Véglegesítette a szeptember 30-ra összehívott tisztújító küldöttgyűlés összetételét székyudvarhelyi RMDSZ szervezet tisztújítását koordináló testület. Kovács Péter ügyvezető alelnök, a bizottság elnöke elmondta, a Küldöttgyűlésen a választott tisztségviselők normatív módon vesznek részt, ennek értelmében mandátummal rendelkezik a városi polgármester, a helyi RMDSZ-es tanácsosok, Udvarhelyszék parlamenti képviselője, szenátora, a megyei tanács alelnöke, valamint a körzeti elnökök, összesen 20 személy. Továbbá elmondta, az országos alapszabályzat az ifjúsági képviselést 15 százalékban határozza meg, ennek értelmében a Testület felkérte az Udvarhelyszéki Ifjúsági Egyeztető Tanácsot, hogy nevesítse a küldötteit. A tisztújítást koordináló Testület listázta a városban tevékenykedő társult civil szervezeteket és platformokat is, akik 1-1 küldöttel vehetnek részt a választáson. A testület tagjai tisztázták a szavazás technikai részleteit is, ennek értelmében az a jelölt nyeri el az elnöki mandátumot, aki az érvényesen leadott szavazatok fele plusz egyet meg tudja szerezni. ◀

Mindegyminiszterek

Bogdán Tibor

Politikusok, elemzők vitatják napok óta: elegendő volt-e a kormányátalakítás, mi várható az új miniszterektől, megfelelő ember került-e megfelelő helyre? Bár az új tárcavezetők politikai-

szakmai karrierjének akár sommás ismerete is inkább borúlátó válaszokra ad okot, a tény az, hogy az új kormánytagok személye voltaképpen nem sokat nyom a latban.

Mindegy, ki a gazdasági miniszter, a bruttó nemzeti össztermék csökkenését nem tudja egyetlen tollvonással megállítani, és nem tud változtatni az állam növekvő eladósodásán sem. Aligha lehetne jelenleg olyan pénzügyi tárcavezetőt találni, aki lemondhatna a megnövelt áfáról, a bérlefaragásról, az újabb adókról; lehetőségeit behatárolja a Nemzetközi Valutaalappal megkötött készletbeli hitelszerződés, amely éppen az állampénztár kiadásainak visszafogását és bevételeinek növelését követeli meg. Így aztán a munkaügyi miniszternek is – legyen az bárki is – tartania kell magát a százezres nagyságrendű elbocsátásokhoz, még ha azok a lakossági vásárlóerő csökkenésével, következképpen a termelés visszafogásával is járnak, amint-hogy az összeomlás szélén álló nyugdíjrendszert sem tudja belátható időn belül talpra állítani.

A bajok gyökere ugyanis mélyre nyúlik: időben legalább két évtizedre, a lényeg tekintve pedig az egymást követő posztkommunista kormányok mindegyike által nagy garral meghirdetett, de soha el nem kezdett strukturális reform hiányában, ha úgy tetszik: a mindenkori politikai osztály teljes felelőtlenségében, érdektelenségében és zsigeri korrupciójában kell a siralmas helyzet okát keresni. Románia jelenleg kölcsönökből él. Derülátó demokrata-liberálisok – hiány kormány szinten sincs belőlük – nem is titkolják véleményüket, hogy így még jó ideig elboldogulhat az ország, hiszen a 42 milliárd eurós küladósság alig haladja meg a bruttó hazai termék 34 százalékát, ami jóval elmaradt a Brüsszel által megengedett 60 százalékos szinttől.

A Boc-kormány nem hajlandó számolni az „örökkölcsön” következményeivel: például a kamatokkal, amelyek fejében csupán jövőre mintegy kétmilliárd eurót kell kifizetni, nem beszélve az esedékes részletek törlesztéséről. A mindenkitől kölcsönkérő országot az a veszély is fenyegeti, hogy egy idő után már senki sem fog neki hitelezni. És akkor az összeomlás elkerülhetetlenné válik.

Románia sorsa nem a minisztereken múlik: az pecsételte meg, hogy politikai elitje a szabad portya földjévé változtatta az országot. A most bársonyszékbe jutott miniszterek szintén „párteberek”, érdekcsoportok eszközei, akik gazdasági szempontok helyett továbbra is politikai megfontolásokat követnek. Vajmi kevés hát az esélye annak, hogy a tessék-lássék kormányátalakítás nyomán beindulnak a zuhanást legalábbis lassító reformintézkedések. Már csak azért is, mert a román politikus az autonómia szónál talán csak a reform szótól fél jobban.

Román lapszemle

Jelentősen csökkent a közúti balesetek száma az idei év első nyolc hónapjában. A visszaesés 12 százalékos volt az előző esztendő hasonló időszakához képest, így augusztus végéig 5500 súlyosabb baleset történt, amelyben 1372 személy vesztette életét. (Curentul) ► Év eleje óta 215 rendőrt támadtak meg az országban. Statisztikailag naponta egy-egy rendőr ellen követtek el agressziót. A legveszélyeztetettebb helyzetben a közlekedési és közrendfenntartó rendőrök vannak. (Gândul) ► Tizenhárom ellenzéki honatya készül átállni az Országos Szövetség Románia Haladásáért nevű tömörüléshez – közölte a párt alelnöke, Liviu Campeanu, aki neveket egyelőre nem kívánt elárulni (România liberă)

Külföldre menekül a munkaerő

A hazai nyomorúságos fizetések mellett a külföldön munkát vállaló román állampolgárok zöme azért is inkább a határokon túl helyezkedne le, mert ott minden esetben jobb a munkakörülmények. Persze, a sokkal magasabb bérezés sem elhanyagolható szempont.

Bogdán Tibor

▶ Azt senki nem tudja egészen pontosan, hogy jelenleg hány román vendégmunkás keresi meg kenyerét külföldön – nem hivatalos adatok szerint számuk immár meghaladja a kétmilliót –, az viszont bizonyos, hogy az amúgy is nyomorúságos fizetések lefaragásával járó egyre húzódo és mélyülő román gazdasági és pénzügyi válság körülményei között, az országban egyre népszerűbbé válik a határokon túli munkavállalás, főleg azt követően, hogy nemrégiben maga Traian Basescu államfő is erre biztatott.

Nagy kereslet – bő kínálat

A munkaügyi tárca nem igazán szolgál hivatalos ada-

tokkal a külföldi román munkavállalók számát illetően, feltehetően azért sem, mert a valós szám elhallgatásával egyben a hazai munkanélküliség tényleges arányait is eltitkolhatják. A *Tjobs* állás kínáló honlap legutóbbi adatai szerint azonban csupán az idei év első felében több mint hetvenezer román állampolgár helyezkedett el külföldön. A munkahelyet – és nem egyszer hazát is – cserélők közel fele, mintegy harminckétezer személy felsőfokú végzettséggel rendelkezik. Közülük ötezen az egészségügyben helyezkedtek el, több mint háromezer ötszáz mérnök-ként háromezren pedig számítástechnikai szakemberként keresik meg kenyerüket.

A nagyszámú érdeklődő miatt egyébként egyre több honlap kínál külföldi állásokat romániai munkavállalók

Bérek Nyugat-Európában	
Munkaterület	Havi bér (euróban)
Kőolaj- és földgázipar	Több mint 5000
Egészségügy	4500–5000
Építőipar	3500–4000
Közigazgatás	2500–3000
Eladások	2000–2500
Szállítások	1400–1600
Vendéglátóipar	1200–1400
Mezőgazdaság	800–1000
Gyermekgondozás	600–800
Szakképzetlen munkás	500–800

számára, a legváltozatosabb munkaterületeken. Az elfoglalt munkahelyek között egyaránt találni szakképzettséget nem igénylő, illetve felsőfokú végzettséggel elfoglalt posztokat. Ezek száma, csupán a nyugati uniós országokban meghaladja az ötevezret. Előbbi kategóriában elsősorban ideny munkákat kínálnak, legfőképpen a mezőgazdaságban, az építkezésekben, de szép számban keresnek karbantartót, bolti eladót, gépkocsivezetőt, a szakképzetlen romániai munkaerő pedig különösképpen szívesen helyezkedik el a különféle szolgáltatások – legfőképpen a vendéglátóipar – területén. A szakképzett, felsőfokú végzettséggel rendelkező munkavállalót igen

jól fizető állások várják a számítástechnika, az egészségügy ágazatában, de igen keresettek a romániai mérnökök – mindenképp a távközlésben, a repülőgyártásban és az építkezésekben. Az itt elfoglalt állásokból bő séges választékot kínál például a *BestJobs.ro* honlap.

Harmincnégyezer fizetés

A hazai nyomorúságos fizetések mellett a külföldön munkát vállaló román állampolgárok zöme azért is inkább a határokon túl helyezkedne el, mert ott minden esetben jobb a munkakörülmények. Különösképpen igaz ez az orvosok esetében, akik korszerűen felszerelt, a

legújabb gyógyszerekkel ellátott kórházakban végezhetik munkájukat. Persze a külföldre távozók esetében a bérszint sem elhanyagolható szempont. A Romániában átlagosan havi háromszázötven eurót kereső orvos például Nyugat-Európában akár a havi nyolcezer eurót is megkaphatja. A nagyobb tapasztalattal, hosszabb praxissal rendelkező szakorvos fizetése Nagy-Britanniában vagy Svédországban a tíz-tizenkétezer eurót is elérheti.

Ilyen körülmények között nem csoda, hogy – hivatalos adatok szerint is – a Romániában nyilvántartott negyvenezer orvos közül hatezer már elhagyta az országot, a százhuszezer asszisztens közül pedig 6800 vállalt munkát a határokon túl, annak ellenére, hogy többüknek nem sikerült a szakmájában elhelyezkednie.

Az egészségügyön kívül a legjobban fizetett szakmák a kőolajiparban, és az építkezésekben vannak.

A romániai vendégmunkások kedvenc célországai közé tartozik Németország, Nagy-Britannia, Ciprus, Görögország – az ottani, ugyan csak súlyos válság ellenére is

–, Spanyolország, Olaszország és Franciaország. Hazai állásközvetítők érdekes tényre hívták fel a figyelmet: a „hagyományos” nyugat-európai országok mellett egyre több román vendégmunkás érdeklődik olyan, egzotikusnak számító országok iránt is, mint Kuvait, Afganisztán vagy akár Kína.

A vendégmunkás fantomképe

Szociológusok elkészítették a román vendégmunkás „fantomképét” is. Ezek szerint leginkább a huszoneg és harmincöt éves korosztály távozik előszeretettel külföldre. Nagyrészt családtalan vagy gyermek nélkül, illetve szakképzett vagy felsőfokú végzettséggel rendelkező személyről van szó. A házasság sorából csupán 49 százalék szánja el magát a lépésre. Érdekes módon túlnyomó részük – mintegy hetven százalékuk – férfi. Zömmel nagyvárosokból – elsősorban Bukarestből, Konstancából, Brassóból, Temesvárról, Galacról, Iași-ból, Kolozsvárról, Bacăuból, Vajdahunyadról és Pitești-ből próbálnak szerencsét a határokon túl. ◀

Az Orbán-kormány első száz napja

Nem kért, nem is kapott – de nagy valószínűséggel akkor sem kapott volna ha kér – száz nap türelmi időt az új magyar kormány, amely május 29-én lépett hivatalba. Nem tétovázott, hanem rögvést törvénykezésbe kezdett – a meglehetősen heterogén ellenzék bírálatai közepette.

Gyulay Zoltán

▶ A Fidesz – és vele együtt kormányzó szövetségese, a Kereszténydemokrata Néppárt (KDNP) – nemcsak a magyar politikában ritka bravúrt hajtott végre: a kétharmadot meghaladó (a közbeszédben csak „alkotmányozónak” nevezett) többséggel győzött a tavaszi parlamenti választásokon. Orbán Viktor, aki a rendszerváltozás, azaz 1990 óta megszakítás nélkül országgyűlési képviselő, immár második alkalommal alakíthatott kormányt.

Oldalváltás a patkóban

Mielőtt áttekintենék a legutóbbi száz nap történéseit, érdemes némi összehasonlítást vetnünk ezzel a húsz esztendővel kapcsolatban is. A Fidesz az első nyolc esztendőben a parlamenti patkó legkisebb frakcióját alkotta; ideológiáját tekintve pedig átpolitizálta magát a balközépről a jobbközépre. Kezdetben a balliberális eszméket hirdető Szabad Demokraták Szövetségének (SZDSZ) – úgy mond – természetes szövetség-

geseként mutatkozott meg, de már akkor is külön utakat járva (ekkor a mostanra atomjaira hullott Magyar Demokraták szövetsége kormányzott, koalícióban mások mellett a mostani Fideszeszmetárs KDNP-vel). A következő négy év az állampárti örökös Magyar Szocialista Párt (MSZP) és az antibolszvista programot hirdető, de a hatalomba kíváncskozó SZDSZ koalíciója irányította az országot – ezen időszak a Fidesz átpozicionálásával telt el, nem is sikertelenül.

A harmadik szabad választásokon, 1998-ban a Fidesz győzött, bár törékeny koalícióra kényszerült. A viszony ekkor romlott meg véglegesen a kormányba beemelt MDF-fel, és a hatalomban eltöltött időszak alatt alaposan főlzalámizódott a történelmi nevet viselő, ezúttal korruptióiról és belharcairól elhíresült Független Kisgazdapárt. A szocialisták és az őket támogató szabad demokraták ügyes agitációval 2002-ben visszajöttek, hogy a rendszerváltás óta első alkalommal két mandátumot is kitöltsenek (igaz, ugyancsak

A második Orbán-kormány. Balról jobbra Réthelyi Miklós, a nemzeti erőforrások minisztere, Hende Csaba honvédelmi, Martonyi János külügyi, Matolcsy György nemzetgazdasági tárcavezető, Orbán Viktor kormányfő, Sólyom László akkori köztársasági elnök, Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes, Fellegi Tamás, a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium irányítója, Fazekas Sándor vidékfejlesztési, Pintér Sándor belügyminiszter, Navracsics Tibor közigazgatási és igazságügyi miniszter, miniszterelnök-helyettes.

példátlan módon kétszer is menet közben váltva miniszterelnököt) az ország élén. Lehet, hogy más pártok és pártelnökök beleroppantak volna a kétszer egymás után bekövetkezett vereségbe, a Fidesz azonban arra összpontosított, hogy megerősödjék.

Narancsszínű ország

Az irányt már jól mutatták a 2006 őszi megtartott helyhatósági választások, amelyeken a 19 megyéből és Budapestből kizárólag egyetlen megye és a főváros maradt meg kormánypárti kézen: az ország narancsszínre váltott. Igaz, ehhez nagymértékben hozzájárultak a szocialista – szabad demokrata kormányzat botlásai, mint a szeptem-

beri és az októberi tüntetések brutális megtorlásai (október 23-án az 1956. évi forradalom ötvenedik évfordulóján a rendőrség példának okáért lovasrohamot indított, kardlapozott, szemmagasságban gumilövedékeket használt), amelyekkel kapcsolatban számos kártérítési pert indítottak, jelenleg pedig parlamenti vizsgálat folyik.

A Fidesz innen kezdve akár kényelmesen hátrahódolva is szemlélhette volna az események alakulását, különösen azt követően, hogy már az MSZP kormányzása idején látványos vizsgálatok, rendőrségi letartóztatások és súlyos ítéletekkel végződő bírósi perek indultak korrupt szocialista politikusok ellen. A Fidesz és Orbán Viktor népszerűsége a kormánypro-

paganda ellenére soha nem látott magasságokba szökött, az idej (tavaszi) kiugró győzelem jószerevel előre be volt programozva.

Töretlen népszerűség

Budapestről nézve különleges helyzet, de a politikai elemzők számára csöppet sem szokatlan, hogy az elmúlt húsz esztendőben gyakorlatilag már a választások másnapján megkezdődik a kampány a következőre. Ezt csak súlyosbítja, hogy a tavaszi parlamenti voksolást Magyarországán ősszel helyhatósági követi, márpedig az előző négy alkalommal a polgárok előszeretettel „büntették” az akkor épp fél éve kormányzó erőket. Most, az október 3-án esedékes szava-

zason különleges alkalomnak nézünk elébe, mert a „szokásoktól” eltérően a hatalmon lévő Fidesz-KDNP szövetség és Orbán Viktor népszerűsége – eddig példátlan módon – csupán a hibahatáron belül ingadozik.

A fő rivális az immár középpártiságáért küzdő, korábban nyolc esztendőt hatalomban töltő MSZP, amely minden eszközt megragad a kormány(pártok) lejáratására. Legutóbb *100 nap + 100 hazugság* címmel tartottak értékelő sajtótájékoztatót, s miközben a tavaszi kampány során azzal vádolták a Fideszt, hogy nincs is választási programja, most azt vetik a szemére, hogy túlságosan is gyorsan fogott neki a törvénykezésnek. Való igaz: a választások óta eltelt 28 ülésnap alatt a kormányoldal által előterjesztett 116 döntést – 56 törvényt és 59 országgyűlési határozatot – hozott a parlament, és megalkotott egy politikai nyilatkozatot is.

A jelenlegi ellenzék pusztán azt hagyta figyelmen kívül – hangsúlyozzák az elemzők –, hogy a Fidesz az elmúlt nyolc esztendő során számos törvényjavaslatot nyújtott be, amit a szocialista-szabad demokrata tandem rutinszerűen lesöpört az asztalról. Most tehát gyakorlatilag nincs is más teendő, mint ezeket a tervezeteket elővenni és leporolni. Egy olyan időszakban, amikor Orbán Viktoréknak a nemzetközi gazdasági ellenszéllel is meg kell küzdeniük. ◀

Lap-top

A nap címe. Az állampolgárok az állam ellen, Ovidiu Nahoi, *Adevărul*.

Magyarzat. Szívünknek kedves témát ír meg Nahoi, a kormányátalakítás helyett magunk is ezzel foglalkoztunk volna szívesebben. Az *Adevărul* vezércikkírója szerint a múlt hét legnagyobb eseménye nem a kormányátalakítás volt, hanem az, hogy „az állampolgárok megnyertek az állam ellen egy fontos csatát, amikor a kormány bejelentette, hogy megváltoztatja a félmillió embert megalázó sürgősségi kormányrendelet alkalmazási módozatait”. A román sajtó nagy rajongásában elfelejti megemlíteni, hogy ebben a fő érdem az RMDSZ-é, főleg a kormány szinten a kérdés rendezését a kezébe vevő Markó Bélaé. Az RMDSZ mondta ki először, hogy az inkriminált kormányrendelet nem megoldás (még csak nem is alkotmányos, ami nem csoda, miután az alkotmányjogász Boc V miniszterelnök annak találta...) S ha emlékszünk, a nyugdíjtörvény esetében is az RMDSZ volt az, amely ellenezte a kis nyugdíjak csökkentését. Legalább mi figyeljünk oda.

Erőszak. Végzetes jelenségről ír Cristian Tudor Popescu a *Gândul* vezércikkében. Egyre több rendőr esik bűnözők erőszakának áldozatává, általában, egyre több gyermek és felnőtt, nő és férfi esik erőszak áldozatává. „A tekintély felbomlásának jelensége a csúcspontjához közeledik. És kivált egy másik jelenséget, még iszonyatosabbat: a humán felbomlását az egész társadalom szintjén. Egy olyan országban, ahol az állam elnöke ittasan vezet autót, a lefejelést és az arculcsapást hirdeti, ahol a sajtót veszélynek tekintik a nemzetbiztonságra nézve, ott az állampolgárok válnak a legnagyobb veszéllyé embertársaik biztonságára. A legmagasabb szinten éveken át meghonosított gazemberség rezonancia révén felszabadítja ennek a népnek a legmélyebb tartalékait agresszivitásból és belső rútságból. Még mielőtt végezne velük a kormány, a románok sietnek végezni egymással.”

A nap állítmánya. Emil Boc blogozni kezdett, s már az első bejegyzésében bevallotta, hogy az idén már több mint két újabb kormányátalakítást nem vállal.

Minden napra egy mondat

„Ha kevesebbed van, kevesebb miatt kell aggódnod.” Buddha

Státus

Horváth István

Megmenthetetlen

SZELLEMI DÉZÉS

1656-ban Erdélyben teológia és világi tudományok, Biblia és iskola egyaránt nélkülözhetetlenek a veszedelem elhárításához. Tehát, amint a Teremtés könyvének Apáczai által hivatkozott verse bizonyítja: iskolákra van szükség, gondolkodó magyarokra, akik elűzik határainkról a bajt, török dúlástól, német fosztogatástól, hódoltságtól, hódolástól óvják, mentik hazánk. Nagy bajban Isten nevét hívja segítségül Apáczai – és: iskolát alapít.

Félreértette a Biblia szövegét?

Séth szavait iskolateremtő cselekedetnek értelmezni roppantul evilági gondolat; a hallgatóság soraiban helyet foglaló tudós teológusok egynémelyike okkal felháborodottan vonhatta össze szemöldökét. Sokaknak az sem tetszett: matézist, fizikát tanítottak Kolozsvárott, magyar nyelven földi tudományokra, evilági jártasságra oktatták, nevelték a hallgatókat, s tette mindezt Apáczai kezében Bibliával, ajkán az Úr nevét segítségül hívó szóval. Segítségül hívta az Úr nevét: felépült Kolozsvárott a kollégium. Tanított: betűtörténetből olvasni tudókat nevelt.

Nevelt: a Biblia szellemében formált hallgatóiból eretnekeket.

... Hamvas Béla 1936 derekán a világ válságos állapotáról gondolkodik. A világválság okait, eredetét és távlatait kutatja, tárgyilagossággal lajstromozza a tudomány, a politika, a társadalmi mozgalmak eredménytelenségeit, félmegoldásait, kudarcait; tudományos pontossággal értekezik az emberiség megmenthetlenségéről.

Genezis. Szigethy Gábor előszava Hamvas Béla: *A világválság című könyvéhez*

Droidok és klónok

A demokrácia, állítólag, hosszadalmas tanulási folyamat. A butuska népek kipróbálják az összes defektes, zsákutcás lehetőséget, fasizmust, diktatúrát, banánközvénytársaságot, operettkirályságot, amíg végül a saját kárukra okulva eljutnak az egyedül üdvözítő paradísumba. Ezekkel az évszázadokon áthúzódó folyamatokkal, sok generációt felölelő társadalomfejlődési elméletekkel csak az a bajom, hogy, mint mindenkinek, csak egy életem van. És senki nem ígér garanciát, hogy az unokáknak jobb lesz. Illetve, sokan is ígérnek, de már régen nem hiszek nekik. Általános történelmi tapasztalatokból leszűrhető tanulság, amennyiben létezik ilyesmi. A magyar társadalom ráunt kicsit az elmúlt húsz évben a demokráciának erre a váltógazdálkodós formájára. Hogy az egyik által asott gödröket a másik betemette, s amit a másik épített, azt az egyik lerombolta. Értelmetlen hülye viták, megosztottság jellemezte a tanulás két évtizedét. Most a Fidesz ennek folyamánaképp kapott egy akkora többséget a közhatalomban, hogy attól koldul. Természetesen kellett ehhez az előző nyolc év bősége, korrupciója és hibáinak tömkelege, de ettől most eltekintünk.

Egy ország irányítása, bármily kicsiny és jelentéktelen az adott territórium, megköveteli az egységet és az összetartást. Nincs azzal semmi baj, hogy fess köztársasági elnököt választottak, belepiszkáltak az alkotmányba, a közhivatalok élén fejcserék történtek, minden hatalom jutalmazza hűségét, megbízható katonáit. De, mintha, a rendszer éppen kitermelné a párt- és vezérhű arctalanok tömegét. Nincs egy önálló karakter az új elitben, nem hangzik el egyetlen eredeti gondolat. Nincs vita, nem ütköznek érdekek, nincs kérdés, amire nem lenne egyhangú a válasz. Mintha mindenki ugyanazt a végtelen zsolozsmát mondaná. Mindenki ugyanazzal a technikával nyomja a semmit, a lözöngöket, ahogy a beleépített távirányító mozgatja.

A blogális világban droidnak és klónnak nevezik ezeket az arcokat. Főlnött egy nemzedék, amelynek a Csillagok háborúja az Iliász meg az Odüsszeia (utóbbiak hősköltemények az emberiség ősi és ókorából). Droid a gépkatona, a klón pedig az ember hasonlatosságára létrehozott másolat. Mindkettő hibátlanul végrehajtja a parancsokat – és nem gondolkodik. Bizonyos szempontokból egyszerűbb és hatékonyabb a rendszer, a fény sebességével végigfut a hálózaton az utasítás, egyszerre mozdul minden elem, nincs hezitálás, késekedés.

De ha lebénel a központ, vagy hiba támad a kommunikációs hálózatban, akkor a droidok és a klónok megállnak. A fémváz és az élő szövet, így nélkül, önálló cselekvésre képtelen.

Krebsz János

A bárányok hallgatása

A napokban azon tűnődtem: a kormányátalakítás vajon kit vagy mit rázott meg leginkább Romániában? Az érintett minisztereket? A kormányt? A kormánykoalíciót? Az ellenzéket? A bankrendszer? Az állami alkalmazottakat? A lakosságot?

Azután csakhamar rájöttem, hogy egyik sem igaz. Hanem a médiát. De azt alaposan. A tévécsatornáktól a megyei napilapokon át a legkisebb helyi rádióig nem egyszer, nem kétszer, hanem napokon át minden hagyományos és hagyománytalan, írott, mutatott és beszélt médiaforma öntötte magából a legfontosabb hírt: átalakul a kormány. Lehet, hogy megy X. De az is lehet, hogy . is. Sőt, Z sem kizárt. És helyettük lesz A, B, C. De az is lehet, hogy D, E vagy F És mi rejlik az átalakítás mögött? Előtte, fölötté, melletté, alatta? És miért jobb, ha mindez ma történik? És miért nem holnap vagy holnapután, miért nem tegnap vagy tegnapelőtt? És így tovább, és így tovább. A hatalmas kormányátalakítási médiapánik nem ismert határokat, néhány hír ere-

Székedi Ferenc

jéig csupán a nyugat-nílusi vírusok és a szünyogok törték meg, és egy ugyancsak későn feliasztott kommunikációs kacsa, miszerint a bulgáriai aranyhomok radioaktív, tehát hogyha honfitársaink tízezrei a nyáron már ott hagyták a fekete-tengerparti román fürdőhelyeket, akkor legalább télen ne folytassák.

Vajon kinek és minek van szüksége arra, hogy a hazai média jellegétől függetlenül ennyit foglalkozzon egy kormányátalakítással, amelyet a legtöbb országban elintéznek egy rövid közleménnyel, és minden megy tovább a maga útján? A lakosságnak semmi képpen, hiszen amint eddig sem érdekelte mondjuk az előző távközlési miniszter neve, ugyanúgy közömbös az újabb megújabb nevekkkel kapcsolatban. A demokráciának, a közéleti nyitottságnak? Eppen ellenkezőleg. A média állandó sürgős-forgása és fontoskodása a személycserék körül éppen azt a szemléletet sulykolja a tisztelt állampolgárok fejébe, hogy mifelénk még mindig a központtól függ minden, soha nem önmagunktól, továbbra is a csodavá-

rás a fontos, nem pedig a cselekvés. Talán a nyitottságot és a szabad tájékoztatást jelzi a kormány átalakításról való szóozón? Inkább a médiafogyasztók lenézését, hiszen csak azoknak kell leírni és elmondani ötször vagy tizenöt-ször ugyanazt, akiket tel-

jesen tökkellütöttek tartanak, akikről úgy gondolják, hogy nem értenek az első szövből.

Minden kormányának van egy programja, azokat a minisztereket, akik nem igazodnak hozzá, leváltják.

A valóban demokratikus kormányzati hagyományokkal rendelkező országokban egy kabinetátalakítás ilyen egyszerű. Mint ahogyan a kormány mindennapi tevékenysége sem médiatéma, és csak akkor válik annyira, ha valamilyen területen nagyon eltér a szokásostól. Ezekben az országokban úgyszintén kevésbé érdekli a médiát, hogy ennek vagy annak a pártnak a politikusa, az alsóházak vagy a felsőházak a tagja mit nyilatkozott arról, hogy miért kék az ég és miért zöld a fű, és nem sokat beszélnek általában az állami intézményekről sem. Azok ugyanis működnek. A maguk természetes-

ségében, az állampolgárnak fölösleges ismernie a gépezet minden fogaskerekét vagy – hogy huszonegyedik századiak legyünk – az adatforgalom minden digitális kapuját, és foglalkozhat a saját dolgaival.

A minap a Székelyföld egyik falujában a bérlő négykerék-meghajtásos terepjárójával szándékosan agyongázolt húsz juhott, mert azok a már learatott területen legeltek. Az állatok – mondotta – mikroorganizmusokkal szennyezik a talajt és ezért sokkal többet kell költenie vegyszerekre. Nagyon kíváncsi lettem volna, mit ír a hasonló tettekkel kapcsolatban az állatvédelmi törvény. Mit szólnak hozzá az állatvédők. Mit mondanak a szakemberek a legeltetés és a mikroorganizmusok kapcsolatáról. Hogyan vélekedik és hogyan cselekszik az a székely faluközösség, amelynek hagyományos önzendelkezéséről olyan szépen tudunk ömlengeni. Vagy mit mond az igazságszolgáltatás az önbíráskodásról.

Minderről azonban nem sokat tudtam meg. Annál inkább a bukaresti kormányátalakításról. Nagyon aggódtam, hogy nem fog sikerülni. És akkor mi lesz velünk? De sikerült.

A bárányok pedig hallgatnak.

Röviden

Félúton a hitel

Október végéig megérkezhet Románia Világbanktól felvett kölcsönének újabb, 360 millió eurós részlete – nyilatkozta François Rantrua, a pénzügyminisztérium képviselői napokon belül megállapodnak a szerződés részleteiről, ám a hitel nagyjában függ a nyugdíj- és az egészségbiztosítási rendszer módosulásaitól.

Fizet a Zöld ház

Szeptember 15-étől számíthatnak a kifizetésekre a Zöld ház programban sikeresen résztvevő pályázók – jelentette be tegnap Borbély László környezetvédelmi miniszter. Bár a mintegy 8800 szerződés átvizsgálása időigényes, a gyorsabb ügyintézésről tíz új munkaerő gondoskodik. „Örvendek, hogy az erdélyi megyék országos szinten az első tíz helyen szerepelnek” – fejtette ki a tárcavezető.

Apadó fizetések

Hatvanhét lejjel, azaz 4,7 százalékkal csökkent az átlagfizetés nettó összege Romániában júliusban az előző hónapi szinthez képest – írta az Országos Statisztikai Hivatal közleményére hivatkozva az *Agerpres*. Az 1868 lej (átlagos) bruttó jövedelem 4,3 százalékkal lett kisebb egy hónap alatt. Míg a legmagasabb kereseteket a pénzügyi szolgáltatások szektorában mérték, legkevesebbet a vendéglátóipari alkalmazottak vihettek haza hó végén.

Közös Nabucco

A Nabucco gázvezetékét illető közös álláspont kidolgozásáról tárgyalnak Románia és Bulgária gazdasági minisztériumai lévén a projekt mindkét ország számára elsődleges fontosságú – írta a *Mediafax* az illetékes tárca közleményére hivatkozva. Ugyanakkor az Európai Fejlesztési és Újjáépítési Bank az Európai Befektetési Bankkal, illetve a Világbankkal közösen tegnap aláírták a vezeték négymilliárd eurós finanszírozásának szándéklevelét.

Szigorítana az Unió

Az Európai Unió tagállamok pénzügyminiszterinek találkozója előtt Olli Rehn valutaügyi biztos azt követelte, hogy a jövőben gyorsabban és egyszerűbben lehessen bírságokat kiszabni a deficitcélokat be nem tartó országokra – írta a *Die Weltre* hivatkozva a *vg.hu*. Szerinte a szankcióknak közel automatikusnak kell lenniük, amelyre azok számíthatnak, akik a szabályokat ismételtelen megszegik, ezzel kockáztatnak téve ki európai partnereiket.

Kormányosváltás viharban

Baloga-Tamás Erika, Totka László

► Mondhatni viharban váltott kormányost a Boc-kabinet, miután hat miniszterét menesztette múlt hét végén. A vezetőcserén átessett tárcák között olyanok is vannak, melyek különösen fontos szerepet játszhatnak a gazdasági válság által megtépzott ország talpraállításában: mint például a pénzügy-, gazdasági vagy éppen mezőgazdasági minisztériumok. A kormánytagok leváltása árnyékot vetett Romániára: a döntést megsínylette a lej is, mely kéthónapos mélypontra esett a hétvégén, a külföldi elemzők pedig kivárára intenek minden, az országgal folytatott befektetést illetően. Míg az ÜMSZ-nek nyilatkozó közgazdászok és vállalkozók úgy látják, a személycsere egy kényszerlépés volt, mely elsősorban a közvélemény megnyugtatójának szolgálná, a döntéshozatalban részt vevő közszereplők szerint az átállítás zavartalan lesz.

Sebastian Vlădescu Gheorghe Ialomițianu váltja a Pénzügyminisztérium élén, aki korábban a parlament költségvetési-, pénz- és bankügyi bizottságában alelnöki tisztséget töltött be. „A testület továbbra is változatlanul teszi a dolgát – válaszolta Erdei Doloczi István képviselő, a költségvetési bizottság tagja arra a kérdésre reagálva, hogy a testület munkáját mennyire befolyásolja majd a személycsere. – Több mint valószínű, hogy a kormánypárt, illetve Demokrata-Liberális Párt helyettesíténi fogja egy másik képviselővel az alelnökséget, mivel ő miniszterként nem vehet majd részt a bizottság ülésein.” A képviselő szerint erre annál is inkább szükség lesz, mert az ellenzék nagyobb számban van jelen a testületben – Ialomițianunak ezért eleve nehéz lesz álláspontját megvédenie.

A kormányzati személycsere miatt könnyen zátonyra futhat a román gazdaság törékeny „flottája” „Régi motorosok”

„A kormány hatékonysága elég alacsony volt ahhoz, hogy valóban szükség legyen változtatásokra – fejtette ki véleményét a kormányátalakítás kapcsán Juhász Jácint közgazdász, a kolozsvári Babeș-Bolyai Tudományegyetem Közgazdasági és Gazdálkodástudományi Karának dékánhelyettese, aki nem látja, hogy a jelenlegi cserék hogyan oldhatnák meg azokat az elvárásokat, melyeket a privátszféra és a nemzetközi intézmények támasztanak Romániával szemben. „Többszörösen is elmarasztalták a volt kormányt, hogy a gazdaságélénkítő tevékenysége a zéróhoz közelített. Az a gond, hogy az új személyekkel kapcsolatban nem látni azt a friss gazdaságpolitikát, amire szükség volna, hisz mindazok, akik az új tisztségekbe kerültek régi motorosok olyan értelemben, hogy már hasonló jellegű funkciókat elláttak. Új típusú kezdeményezés nélkül nem tudom, mitől alakulhatna jobban a gazdaságpolitikai és a gazdaságélénkítő programok. Nem létezik egy

olyan, akár technokrata kormányzathoz közelítő szakértői gárda sem, amely képes lenne valamilyen komolyabb változtatást véghezvinni” – összegezte Juhász.

Tánczos Barna államtitkár az ÜMSZ-nek elmondta: a mezőgazdasági minisztériumban mindenképp előnyt jelent, hogy a most hivatalba lépő Valeriu Tabără korábban már volt a tárca élén, így belülről ismeri a rendszert és jobban rálát a prioritásokra is. Itt már szombat reggel egyeztettek az új munkamódszerről, kisebb átalakításokról, ami elsősorban a feladatkörök leosztását jelenti. Mint megtudtuk, a küszöbön álló változások Tánczost személyesen is érintik, mivel a következőkben az ő államtitkári feladatkörébe fog tartozni a tárca menedzsmentje is. Az államtitkár szerint a régi-új miniszter tovább fogja vinni azon nemzetközi kapcsolatokat amelyeket elődje elkezdett – ugyanakkor reményét fejezte ki, hogy a megkezdett reformfolyamatok folytatódhatnak, és hogy az uniós pénzek lehívásának és leosztásának elvei változatlanul jutnak érvényre.

Lépés – kényszerből?

„Szerintem nem magukkal a miniszterekkel volt gond. Ez nem azt jelenti, hogy elégedett lettem volna a munkájukkal, hanem azt, hogy a váltás fölösleges lépés volt, tehát egyáltalán nem vagyok meggyőződve arról, hogy akik most odakerültek azok jobbakké lesznek elődjeiknél – nyilatkozta megkeresésünkre Kurkó János György, a Székelyföldi Vállalkozók és Egyesületek Szövetségének (SZVESZ) elnöke, aki úgy látja, a rendszerrel, a gazdaságpolitikával van óriási baj, ezen kellett volna változtatni már néhány évvel korábban, 2008-2009-ben, a választások idején. Ezt a cserét meglátása szerint a közvélemény megnyugtató eszközölték, amikor elmérgesedett a helyzet.

Kurkó ugyanakkor bizakodó, reméli, hogy az új pénzügyminiszter körültekintőbb lesz ebben a gazdaságilag kényes időszakban. „Úgy gondolom, mivel Ialomițianunak is volt alkalma végignézni elődje munkáját és felmérni a közhangulatot, akad néhány

pont, ahol ezek alapján változtatni fog, sőt igyekszik majd elkerülni ugyanazokat a hibákat.” Kurkó vállalkozóként azt tartja a legfontosabbnak, hogy ne változtassák meg a 16 százalékos adókulcsot, és az áfát állítsák vissza a korábbi szintre. „Az igazság az, hogy ebben az inséges időszakban nem ildomos sokat elvárni egy olyan kormánytól, amelynek amúgy sincs miből adnia. Kérésünk még annyi lenne, hogy bármilyen módosítást eszközöl, azt lehetőleg ne máról holnapra tegye, mert így is nagyon nehéz lépést tartani a változásokkal” – összegezte véleményét a SZVESZ elnöke.

Külföldi fejcsóválás

A Bloomberg által figyelt húsz fejlődő ország valutája közül az elmúlt napokban a lej viselkedett a leggyengébben, miután a miniszterek leváltásának köszönhetően másfél hónapos szintre zuhant vissza az árfolyama. A tekintélyes gazdasági médiuum által megszólaltatott befektetési tanácsadók a lej eladását szorgalmazták – egyesek szerint nincs messze a román fizetőeszköz 4,4 lejes euróárfolyama. A Brown Brothers Hairman & Co. árfolyamstratégija arra is felhívta a figyelmet, hogy „a körvonalazódó új valutaalapú kölcsön is veszélybe kerülhet, ha az új pénzügyminiszter nem elég elkötelezett a megszorító intézkedések mellett.”

A londoni Nomura International elemzője aggodalmának adott hangot, amiért pusztán politikai megfontolásból leváltották a „meglehetősen hatékony minisztereket”. A Saxo Bank koppenhágai közgazdász bizik abban, hogy a kormányátalakítás nyilvánvalóan negatív tényét pozitívrá változtatja majd az újonnan kinevezettek teljesítménye. ◀

Trichet nem győzte dicsérni Isărescut

ÜMSZ

► A román jegybank eddigi kiváló pénzügyi viselkedését dicsérte Jean-Claude Trichet, az Európai Központi Bank elnöke, aki a pénzügyminisztérium fennállásának 130 éves évfordulója alkalmából látogatott Bukarestbe. Az előljáró hangsúlyozta: a Román Nemzeti Bank (BNR) pénzügyi felügyeletével a nehéz helyzet ellenére stabilitást hozott az ország számára, és ugyanakkor arra ösztönözte a kormányt, hogy ne késlekedjen a gazdaságot érintő bátor döntések meghozatalával.

„Egyéb országokhoz hasonlóan Románia gazdasága is nagyon megsínylette a

pénzügyi világválságot. Az ebből való kilábalást az Európai Unióval, illetve a Nemzetközi Valutaalappal kötött pénzügyi megállapodás segíti – ehhez fiskális, pénzügyi és strukturális reformokra van szükség” – fogalmazott az európai bankvezér.

A gazdaságpolitikai hibák kijavítása a világon mindenütt fájdalmas folyamat, mely a közvélemény számára nehezen érthető. Románia hosszútávú, fenntartható fejlődése ezen döntések koherenciájától függ, ezt a koherenciát pedig a következő években az euróövezethez való csatlakozás biztosíthatja – fejtette ki az ünnepségen való felszólalásában Mugur

Mugur Isărescu és Jean-Claude Trichet egyaránt a stabilitás hívei

Isărescu, a BNR kormányzója. Véleményével összhangban nyilatkozott Trichet is, aki hangsúlyozta, hogy az egészséges és stabil fiskális politikáknak nincs érvényes

alternatívája: ez az egyetlen járható út ahhoz, hogy az ország gazdasága középtávon helyreállhasson. A pénzügyi szakember szerint ezt időben meghozott reformokkal le-

het elérni, mely a konvergenciaprogram megvalósulását segítheti – ugyanakkor lényeges, hogy az összes gazdasági szereplő aktívan támogassa ezt a folyamatot.

1880-as alapításakor a BNR a világon létező tizenhatodik nemzeti banknak számított.

A hétfői jubileumi ünnepségek érdekes színfoltja volt Mugur Isărescutnak a jegybank tevékenységét bemutató előadása, melyet az elnök egy húsz évvel ezelőtti felszólalásával indított. A kormányzó mandátuma elejéről származó kijelentése, miszerint „az IMF-hitel úton van, de az ország letért az útról” különös aktualitást vitt a rendezvénybe. ◀

Leváltások pártalapon?

Sike Lajos

Megkongatták a vészharangokat Szatmár megyében: pár nap leforgása alatt tizennyolc iskolaigazgatót és aligazgatót váltottak le a térségben. Az érintettek egy része és több helyi önkormányzati politikus úgy véli, a leváltások mögött politikai okok húzódnak, és az elbocsátott intézményvezetőket a nagyobbik kormánypárt, a PD-L „pártkatonáival” helyettesítik. Ezt a vélekedést erősíti a Halmiban szolgálatot teljesítő Sárosi Tibor aligazgató esete, aki állítja: közölték vele, hogy ha a továbbiakban a demokratá-liberálisok zászlaja alá áll, akkor a szomszédos Kökényesden igazgató lehet. Incze Lajos, Halmi polgármestere tegnap a Szatmár megyei önkormányzathoz fordult és jelezte: a helyi testület nem járul hozzá Sárosi leváltásához. Az önkormányzat döntését a helyi lakosok aláírásgyűjtéssel igazolják: háromszáz csatlakozó vélte úgy, ragaszkodik az eddigi aligazgatóhoz. A megyei önkormányzat tegnapi ülésén részt vett Radu Giurca prefektus is: neki azt üzenték Halmiból a tiltakozók, ha a követeléseknek nem lesz foganatja, a prefektúra épülete előtt demonstrálnak a továbbiakban.

Hasonló helyzet alakult ki Nagyváradban, a helyi elméleti líceumban: az igazgatócserét itt is a tantesztület és a szülők tiltakozása követte, a frissen kinevezett Radu Ciocotisan egy nap után kénytelen volt lemondani.

Vámfaluban a liberális polgármester, Vasile Corodan emelt szót az intézményvezetők cseréje ellen, Gheorghe Jurchiş, Csehál önkormányzati vezetője szintén csatlakozott a tiltakozók sorához. Az elmúlt napokban olyannyira elmergesedett a pártpolitikai konfliktus a megyében, hogy híre terjedt, Szatmárnémetiben a Kőlcsey Ferenc gimnázium vezetője is politikai játszmák áldozata lesz.

Érdekek és rémhírek

Csehi Árpád, a megyei önkormányzat RMDSZ-es elnöke a sokasodó panaszok miatt tegnap azonnali hatállyal összehívta a

Nem kell az új igazgató a szatmárnémeti művészeti líceumban sem

Ellenségesen fogadták tegnap a szatmárnémeti Aurel Pop Művészeti Líceum új igazgatóját azon a találkozón, amelyen az új intézményvezető mutatkozott be a szülőknek és a tanárok-

polgármestereket és más, iskolaügyben illetékes tisztségviselőket. A megyei tanács elnöke „elfogadhatatlannak” minősítette mindazt, ami igazgatócseréje címen az elmúlt napokban történt. Csehi úgy vélte, ez az eljárás ellentétes a kormány által szorgalmazott decentralizációval: így nem nő, hanem csökken a helyi önkormányzatok hatásköre. Csehi álláspontját kiegészítette Szatmárnémeti polgármestere, Ilyés Gyula, aki felháborítónak tartotta, hogy a fenntartókat kizárták a döntéshozásból. Radu Giurcă prefektus tegnapi tárgyaláson úgy nyilatkozott, nincs tudomása a sérelmezett ügyek háttéréről, mert szabadságon volt, és csak a tegnap tért haza. Dacára annak, hogy a vitatott intézkedések mögött a megyei tanfelügyelőség áll, Mariana Popa főtanfelügyelő más irányú elfoglaltságaira hivatkozva nem vett részt az megyei önkormányzat által kezdeményezett egyeztetésen.

Új törvényre várnak

Király András, az oktatási minisztérium államtitkára az ÚMSZ

megkeresésére elmondta: a szatmári konfliktussorozat több csatornán is begyűrűzött már a szakértőkhöz, és Daniel Funeriu tárcavezető álláspontja világos: nincs helye politikai döntéseknek ilyen horderejű ügyekben. Az államtitkár szerint felesleges és káros pánikot kelteni, mert Szatmár megyében sem etnikai, sem politikai indok nem állt az igazgatócserék mögött. „Az érvényes jogszabályok szerint azok az intézményvezetők, akik nem versenyvizsga révén töltik be a tisztségüket, évente köthetnek menedzseri szerződést, amelynek érvényessége szeptember 1-jétől a következő év augusztus 31-ig tart” – ismertette a jogszabályt Király András, aki szerint az lenne a kívánatos, hogy az ilyen jellegű szerződéseket ne hosszabbítsák meg több alkalommal, mert ez a versenyvizsgarendszer kijátszására alkalmas kiskapu. Arra a kérdésre, ki felelős az elmaradt versenyvizsgákért, az érintett iskolaigazgatók, vagy a vizsgáztató hatóság, az államtitkár egyértelmű választ adott. „Három éve nincs megfelelő versenyvizsgáztatás, és azért nincs, mert az oktatási tárca az új tanügyi törvényre

vár. Amíg nincs új törvény, nincs vizsga, és elismerem, ez az állapot lehetőséget teremt a visszaélésekre” – fogalmazott Király. Hozzátette, Daniel Funeriu tájékoztatást kért a megyei tanfelügyelőségtől a szatmári ügyekben, és figyelmeztette a főtanfelügyelőt jogszabályi kötelezettségeire.

Szezonvíták országsszerte

A Szatmár megyeihez hasonló konfliktusok bontakoztak ki az utóbbi napokban országsszerte. A Gorj megyei tanfelügyelőség közleményben jelezte, hogy hiába neveztek ki három igazgatót gyors egymásutánban Leleştői község iskolájába, mindhárom jelölt gyorsan visszalépett. A tanfelügyelőség szerint a helyi PSD gyakorol nyomást az érintettekkel szemben a PSD-s jelöltek szorították háttérbe – a hírek szerint – a PD-L-s ellenjelöltek. A konfliktusok „szezonális” jellegűek – amelyre Király András nyilatkozatában utalt – erősíti, hogy tavaly szeptemberben Arad és Kolozs megyében vált politikai kérdéssé a kinevezések ügye. ◀

Jövőre szigorítják az érettségit

ÚMSZ

A pótérettségén sem szerepeltek jól a maturandusok: a jelentkezőknek mintegy harmada vizsgázott sikeresen. Daniel Funeriu értékelésében úgy nyilatkozott: a rossz eredmények azt jelzik, hatékony a tanügyi reform, az idén nem volt mód a visszaélésekre. A tárcavezető figyelmeztetett: jövőre is az a cél, hogy az érettségi vizsgán a diákok reális tudását mérjék fel, a vizsgáztatás módja ellenőrizhető és átlátható legyen. Oana Badea, a tanügyminisztérium szóvivője elmondta: a következő tanévtől a minisztérium ellenőrzi azokat a középiskolákat, ahol az idei eredmények nem érték el az országos átlagot. A szakértő hamarosan közleményben tájékoztatja a megyei tanfelügyelősége-

Hadat üzentek az érettségi csalásnak az idén

Fotó: ÚMSZ/archív

ket, melyek az „átvilágításra” váró intézmények. Az idei érettségi tapasztalatai alapján a minisztérium további szigorításokat vezet be jövőre. Két érettségi vizsga-

időszakot köteles például kihagyni az, akit a következő megmérettetésen puskázáson kapnak. Vagyis: ha valaki júniusban megszegi a vizsgaszabályokat,

az sem ősszel, sem a 2012-es júniusi érettségén nem vehet részt. A vizsgák tisztasága érdekében jövőre az érettségén megfigyelőként részt vehetnek a civil szervezetek képviselői és a szülők is. A tanügyminisztérium a napokban nyilvánosságra hozta a 2011-es érettségi menetrendjét: a záróvizsgára 2011. május 23. és 27. között lehet jelentkezni, a maturandusok számára a tanév május 27-én ér véget. A kompetenciavizsgákra nem évközben, hanem június folyamán kerül sor: június 13. és 17. között a digitális ismereteket mérik fel, június 20. és 23. között pedig a nyelvi készségeket ellenőrzik. Június 27-én román, 28-án magyar írásbelin, június 29-én a szakirányú tantárgyból, július 1-jén pedig a választott tantárgyból vizsgáznak a végzősök. ◀

Röviden

Romániában találkoztak a meteorológusok

Tegnap kezdődött Szebenben a hatodik Európai Meteorológiai és Hidrológiai Konferencia, amelyen negyven országból több mint 350 meteorológiai, illetve hidrológiai szakember vett részt. Az eseményen felszólalt Borbély László környezetvédelmi miniszter is, aki ismertette Romániának a 2010–2035-ös időszakra érvényes árvízvédelmi stratégiáját. Borbély felszólalásában elmondta, hogy rendkívül szélsőséges időjárással küzdött Románia idén, június 12. és augusztus 18. között mindennap sárga vészjelzés kibocsátására volt szükség. Mivel várhatóan a továbbiakban is hasonló légköri jelenségek határozzák meg a hazai időjárást, júliustól Románia is rákapcsolódott egy olyan globális szatellit-hálózatra, amely révén pontosabb meteorológiai prognózis adható. Az ország több mint 50 millió dollárt fektetett be nyolc nagyteljesítményű radar vásárlásába, amelyek nagyságrenddel hamarabb jelzik a szélsőséges időjárás-változást. Az ország évente 1,9 millió eurót fizet azért, hogy hozzáférése legyen a globális előrejelző hálózathoz

Pótfelvételi a PKE-n

Pótfelvételt hirdet a Partiumi Keresztény Egyetem tizenegy alapszakra és öt mesteri programra. Az őszi felvételiidőszakban, beiratkozási díj nélkül jelentkezhetnek a pótérettségizők, illetve a továbbtanulást választó diplomások. Az egyetem tájékoztatása szerint a tandíjas helyeken lehetőség van tandíjtámogatás elnyerésére, amely a tandíj jelentős részét fedezi! A tandíjas és ingyenes helyekre való besorolás évenként módosul a hallgatók tanulmányi eredményei szerint, így a továbbiakban lehetőség van tandíjas helyről átkerülni ingyenes helyre. Beiratkozni szeptember 13–23. között lehet. Az alapszakokra szeptember 24-én, a mesteri képzésre szeptember 25-én felvételizhetnek a jelentkezők.

Rosznak az egészségügyi mutatók

Az európai átlaghoz képest Romániában magas a gyermekhalandóság és a fertőző betegségek következtében elhunytak aránya. A napokban nyilvánosságra hozott, a Világbank támogatásával készített egészségügyi minisztériumi felmérésből kiderül, hogy különösen aggasztó a vidéken, rossz körülmények között élők helyzete. A gazdaságilag elmaradt térségekben például csak a lakosság 13 százaléka jut vezetékes vízhez (ez az arány a legalacsonyabb az Európai Unióban). A legtöbben még mindig szív- és érrendszeri megbetegedések következtében halnak meg Romániában. A halálozási rátát a statisztikai adatok alapján továbbá a daganatos betegségek, a légzőszervi és az emésztőrendszeri megbetegedések rontják.

Meghalt egy táborozó kisfiú

Megtalálták a holttestét annak a 13 éves fiúnak, aki vasárnap tűnt el a costineşti-i gyerektáborból. Nicolae Coitu, a costineşti-i vízimentők parancsnoka elmondta: a holttest a víz fenekén volt körülbelül öt méterre a partszakasztól, egy olyan területen, ahol a víz mélysége körülbelül 2,5 méter. A prahovai fiú egy hetet töltött a táborban, és hétfőn kellett volna hazaindulnia. A rendőrség szerint a gyerek három társával együtt elszökött a táborból, és egy olyan helyen fürödtek, ahol nem volt vízmentő-ellenőrzés. A viharos időjárás miatt a fürdés aznap az egész partszakaszon tilos volt.

Konferencia az öngyilkosságról

A Segítő Baráti Köre és a Familia Családsegítő Centrum szeptember 10-én, az öngyilkosság-megelőzés világnapján 16 órai kezdettel kerekasztal-beszélgetést szervez az öngyilkosságról Marosvásárhelyen, a Bolyai Farkas Elméleti Líceum dísztermében.

Röviden

Szálínger Balázs
Quasimodo emlékdíjas

Szálínger Balázs zalai származású, jelenleg Kolozsváron élő költő vehette át a Quasimodo Emlékdíjat a Nobel-díjas olasz lírikus nevével fémjelzett balatonfüredi költőverseny szombati díjkiosztó gálaestjén. A szerző a *Halott porokból mindenféle úrnő* című versével nyerte el a fődíjat 300 pályázó közül. A 32 éves, József Attila-díjas költőnek a fődíjat Mezey Katalin költő, a Salvatore Quasimodo Alapítvány Kuratóriumának elnöke adta át.

Jos van Immerseel
brémai díja

A belga karmester, aki zongora- és csembalóművészként is ismert, kapta a Brémai Zenei Fesztivál 25 000 eurós díját. A Brémai Zenei Fesztivál díját 1998 óta adják át, az előző évek kitüntetettjei között megtalálható John Eliot Gardiner, Anne Sofie von Otter és Hélène Grimaud is. Jos van Immerseel nem csupán zenészként és karmesterként, hanem hangszergyűjtőként, kutatóként és pedagógusként is ismert, az indoklás szerint mindegyik területen a nemzetközi zenei szcéna legjobbjai közé tartozik.

Felavatták
Gustav Mahler szobrát

Felavatták Gustav Mahler szoborportréját, Krasznai János alkotását az Erkel-Mahler-Liszt belvárosa eseménysorozat és a Magyar Állami Operaház Budapest évadnyitója alkalmából a Királyi lépcsőházban, a Székely Bertalan terem ajtajánál. A zeneszerző II. szimfóniájával nyílt meg a színház új évada.

Szóba hozni a fájó emlékeket

Észak-Erdély 70 évvel ezelőtti visszacsatolásáról nyílt nagyszabású kiállítás a budapesti OSA Archívumban. Az október 10-ig megtekinthető tárlat célja, hogy bemutassa a terület Magyarországhoz való visszacsatolásának korabeli fogadtatását és visszhangját magyar és román oldalon. A kiállítás kapcsán Egry Gábor történéssel beszélgettünk.

Baló Levente

▶ Történésként hogyan, milyenek látták a bécsi döntésről az OSA Archívumban készült kiállítást?

– Gazdag anyagot mozgat meg, közte jó néhány eddig nem ismert, de izgalmas fényképpel, amelyek, különösen mai tudásunk birtokában nyilván nagyobb jelentőségre tesznek szert. Ilyenek azok a képek, melyeken zsidók jelennek meg, vagy az akkor már a náci pártba szervezett erdélyi szászok. Az alaphangulat persze az eufória és a lelkesedés, ezt töri meg sokszor, olykor alig hallható disszonáns hang. (Sajnos sokkal nehezebb a magyarhoz mérhető román anyagot találni, ezért a román nézőpont érthetően nem kap akkora teret.) Ugyanakkor a kiállításnak nem célja ennek a kettősségnek a feloldása, érezhetően azt közvetíti, hogy minden eset része a történetnek, a kiállítás rendezőinek nem feladata „igazságot tenni”. Új interpretációval nem álltak elő a rendezők, részben azért mert a döntés körülményei elég jól feltártak és nincs szükség radikális újraértelmezésre. A második bécsi döntés elnapolt egy ro-

mán–magyar összecsapást, lehetőséget biztosított Németországnak, hogy manipulálja a két országot, egyszerre hozta el a felszabadulás élményét magyarok sokaságának, egyúttal sokot okozva, csalódást keltve és a kiábránduláshoz vezető románok milliói és sok százezer (dél-erdélyi) magyar esetében. Nem oldotta meg az „erdélyi kérdést”, csak egy újabb meglehetősen labilisnak bizonyult köztes állapotot teremtett.

▶ Milyen jelentőséggel bír ez a kiállítás akár a határon túl élők számára is? Miért lenne érdemes például kiemenni, megnézni?

– Amennyire tudom ez az első ilyen kísérlet és mindjárt meglehetősen színvonalas is. A kiállítás nem nagy, de jól elrendezett, a hangsúly az audio-vizuális elemeken van, könnyen befogadható. Mint említettem a képanyag egy része most kerül először nyilvánosság elé (ezek ráadásul színes diák) és ezek önmagukban is figyelemre méltóak. Ami megjelenik a román anyagból (az egyik kurátor, Ottmar Trașcă a Román Tudományos Akadémia kutatója Kolozsvárott) az legalábbis elgon-

Az erdélyi magyarok, szászok, zsidók kitörő örömmel fogadták Észak-Erdély visszacsatolását

A bécsi döntés

A Joachim von Ribbentrop német és Galeazzo Ciano olasz külügyminiszterek által meghozott második bécsi döntés során visszakerült Magyarországhoz egy több mint 43 ezer négyzetkilométer nagyságú terület, a Székelyföldet, Kolozsvárt és Nagyváradot is magába foglaló úgynevezett Észak-Erdély, míg román fennha-

tóság alatt maradt a Kárpátokon belül 60 ezer négyzetkilométer, többek között Brassóval, Araddal és Temesvárral. Észak-Erdély nem lehetett sokáig Magyarország része: a területet a szovjet és román hadsereg 1944-ben elfoglalta, majd a II. világháborút lezáró párizsi békeszerződés ismét Romániának juttatta.

dolgotatott. Másfelől persze aki az eufóriát, a felszabadulás érzését keresi, az is megtalálhatja, noha nem önmagában állva, hanem összefüggéseibe ágyazva. Egy olyan eseményre emlékeztet, aminek a megítélése gyakran végletes, és ami családok millióinak sorsát befolyásolta, emlékeztetükbe ivódott. Ma is hivatkozási alapja annak a román nemzeti diskurzusnak, amelyik a magyar politikát és vele a magyarokat mindenestül elítéli, ha ezen sikerül kicsit lazítani, az máris hasznos lehet hosszú távon.

▶ Mennyiben tud segíteni egy ilyen kiállítás a különböző frusztrációk, sérelmek feldolgozásában?

– A második bécsi döntés kapcsán egy nagyon bonyolult csomót kellene kibogozni. A döntést már születése idején sem tekintették véglegesnek és ennek megfelelően fel-fellángolt a meglehetősen durva propaganda-háború. Később a „horthysta-fasiszta terror” a magyarokkal kapcsolatos legrémesebb állításokat is igazolni látszott és egy nagyon mély sérelmi diskurzus alapköve lett. Az ippi vagy ördögkúti kivégzések ma is végző érvként szolgál-

dalon viszont a döntésről bármilyen értelemben pozitívan nyilatkozni nagyon sokáig nem volt szabad. A hallgatás, a kibeszéletlenség, a pozitív emlékek elfojtása viszont nehezen engedi meg a reális számvetést azzal, ami a bécsi döntést követte. Az ilyen mértékben ellentétes történelmeképek szükségesszerű következménye, hogy szinte lehetetlen bármit is elfogadni a másik álláspontból, mivel az végző soron nem tudományos kérdésekre keres választ, hanem a morális felsőbbség megalapozására és így a másik alárendelésére szolgál.

Gyergyószárhegy: írók keresnek olvasót

Baloga-Tamás Erika

▶ „Tanácskozásunk hozadéka az, hogy megteremtí az utat, amiről együtt gondolkodhatunk” – állítja a VII. Gyergyószárhegyi Író-tábor kapcsán Egry Péter író, egyetemi tanár, aki immár harmadszor volt a tábor szakmai vezetője. A Gyergyószárhegyi Kulturális Központ és a Hargita megyei tanács szervezésében, az elmúlt hét második felében lezajlott rendezvényen mintegy harmincöt, író, költő, művészettörténész kerített sort arra, hogy a magyar irodalom utóbbi két évtizedének jelenségeivel, témaival, fontosabb könyveivel, tehetséges alkotóival, de vitáival is foglalkozzon, jeles meghívottak előadásai alapján. Ugyanakkor mindenről szó esett, ami az erdélyi írókat foglalkoztatja, alkotásban, kiadásban, érdekvédelemben.

„Az első napon mindig születik egy helyzetkép a magyar irodalomról, a későbbi tanácskozások, az eszmecserek pedig tulajdonképpen erre épülnek” – mesélte lapunknak Egry Péter. Az idei tábor tematikája a költészet és a zene körül forgott, de mint minden tábor alkalmával, most is nagy hangsúly fektettek az olvasás kérdéskörére is. Egyik előadásból például kiderült, hogy napjainkban rendkívül problematikus az olvasás helyzete, ugyanis ma már nem léteznek azok a korosztályok, akik profi olvasónak számítanak, vagy szó esett a fiatalok olvasási szokásairól is, ugyanakkor nagy érdeklődés övezte többek között Gálfi Zsolt kritikus előadását, aki az írói munka emberközponúságáról beszélt.

„Egyes témáknál olykor erős vita bontakozott ki, és így született meg a követke-

Markó Béla és Kelemen Hunor is részt vett a VII. Gyergyószárhegyi Író-táborban

ző találkozónk témája is, mégpedig a hagyomány és a virtuális világok viszonya, aminek a leképzése a valóságban a könyv és az elektromos irodalom” –

mondta a tábor szakmai vezetője, aki szerint úgy tűnik, hogy az író-táborra továbbra is szükség van, hisz fontos, hogy szem előtt tudják tartani az írói öntudat

művelését. A két évente megrendezett írótalálkozó idén kicsit eltért az eddigiektől, hisz most először a tábor életében díjazásra is sor került, pontosabban

Csiki László-díjjal jutalmazták egy fiatal erdélyi irodalmár eddigi tevékenységét. Karácsony Zsolt kolozsvári költő, műfordító az emléklapok mellett ezer eurós pénzzutalmat is átvehetett a Lázár-kastélyban tartott ünnepségen.

Az író-táborban látogatást tett Markó Béla miniszterelnök-helyettes és Kelemen Hunor művelődésügyi miniszter is. Mindketten többkötetes szerzők, gyakorló irodalmárok, így tárgyyszerűen tudtak bekapcsolódni a Gyergyószárhegyen folyó beszélgetésekbe. Jelenlétükben elsősorban a könyvkiadás és annak támogatása került terítékre. Kelemen Hunor kifejtette, az államnak a jelenleginél jóval nagyobb részt kell vállalnia a kultúra finanszírozásában, hiszen nem lehet kizárólag a civil szférára hárítani a mecénatúra feladatát. ◀

Szabadelésben a sajtó

F. I.

▶ Naponta közel 135 ezer nyomtatott lappal fogyott kevesebb az idei év harmadik trimeszterében, mint a tavalyi év április-június közötti időszakában – derül ki a Romániai Példányszám-auditáló Hivatal (BRAT) legújabb jelentéséből. Ez szerint – bár az év első feléhez képest több lapnak is sikerült növelnie az eladott példányszámokat – csupán az *Adevărul* és a *Financiarul* könyvelt el teljes harmadévre vonatkozó növekedést.

Veszteséges tabloidok

A nyomtatott lapok piacát még mindig a tabloidok vezetik, melyek úgy tűnik, behozhatatlan előnyre tettek szert a minőségi újságokkal szemben. A *Click!* (207 366) annak ellenére vezet a piacot, hogy a tavalyi év hasonló időszakához képest idén április és június között 14 900-al kevesebb fogyott belőle. Az utána következő *Libertatea* (148 407) kétségkívül a legnagyobb vesztesek listavezetője, naponta 44 ezerrel kevesebbet adott el, mint tavaly nyáron. A *Cancan* (58 464) a tabloid-lista harmadikja, bár az összesítettben lecsúszott az ötödik helyre, ami egyértelműen a 23 ezres példányszámcsökkenés következménye. A sportújságok közül a *Gazeta Sporturilor* emelkedik ki napi 42 449 eladott példánnyal, ami dicséretes, hisz 24

Idén április-június között tovább csökkent az újságvásárlási kedv – 135 ezerrel kevesebb fogyott, mint tavaly

ezres veszteséget könyvelt el. Fő versenytársa, a *Pro Sport* 33 174 példányt adott el, „csupán” 10 600-al kevesebbet, mint tavaly. Összehasonlításképpen megemlíthetjük, hogy az *Adevărul Sport*, az *Adevărul* napilap ingyenes heti melléklete 118 572 példányban fogyt el.

Kelendő az „lgazság”

A felmérések alapján 2010 április-júniusában az *Adevărul* Holding által kiadott *Adevărul* napilap vezette a minőségi újságok eladási listáját, átlag 116 682-es példányszámmal. Az

Adevărul 2009 ugyanazon periódusához képest 6,8 százalékos példányszám-növekedést ért el – naponta átlagosan 7 452 példányt adott el többet. A lap 2008 novembere óta vezet az eladási toplistákat (akkor naponta „csupán” 56 140 példányt adott el). A napilap ingyenes mellékletei vezetik a hetente megjelenő lapok listáját is. Az *Adevărul Ghid TV* és az *Adevărul Sport* mellett az *Adevărul Literar Artistic* is meghaladja a százezres példányszámot.

Az *Adevărul* az Intact tröszt publikációja, a majdnem feleannyi példányt eladó *Jurnalul*

național (66 171) követi, melyből a tavalyi év hasonló időszakához képest 7 600-al fogy kevesebb. A sorban mögötte álló *România liberă* (42 424) 4 600-al kevesebbet adott el, mint tavaly, de a minőségi lapok legnagyobb vesztese az *Evenimentul zilei* (22 479), melyből 12 200-al fogy kevesebb. Az *Adevărul* mellett az egyetlen újság, amelyik növekedést könyvelt el, a 8 800 példányt eladó *Financiarul* című gazdasági lap, mely kerekén ötezerrel növelte eladásait, míg „konkurense”, a *Ziarul Financiar* (12 260) azonban közel ugyanennyivel esett vissza. ◀

Médiagnózis

A hipertér (romániai) csevegői

Szeretnek csevegni, de nem szeretnek levelezni a romániai internetezők – így foglalhatnánk össze a GfK Románia által készített felmérés eredményeit. A nemzetközi szinten végzett összehasonlító elemzések azt mutatták ki, hogy Romániában a hipertér utazóinak 66 százaléka részesíti előnyben az élő, instant üzenetcsere, míg Európa többi országában ez az arány jóval alacsonyabb. A komolyabb kommunikációs hagyományokkal rendelkező régiók webszörferei inkább elektronikus leveleket írnak ismerőseiknek, mintsem „élő” párbeszédbe vonják be őket. Románia, de, nyugodtan mondhatjuk azt, hogy a teljes exkommunista kelet-

európai tömb lakóit felkészületlenül érte a kommunikáció robbanásszerű innovációja, és a több évtizedes, cenzúrázott üzenetváltások után a régió lakói valóságban belevetették magukat az immár hatóságilag nem csonkított, szabad beszédű folyamba. A messenger-típusú információcsere látszólag végtelen lehetőséget biztosít a gondolatok és szándékok minél árnyaltabb kifejtésére, de a GfK Románia összesítése épp arra világít rá, hogy ezzel a lehetőséggel nem sokan élnek. Az instant üzenetváltás legtöbbször a csak a „kommunikáció a kommunikáció kedvéért”, jelzés, amelyben az internetező önmagára hívja fel a figyelmet, és ritkán fordul elő, hogy

komoly megbeszélések történjenek magánszemélyek között (az intézmények az instant távkommunikációra általában zártlancú belső hálózatokat használnak). A levél, a kapcsolattartás egyik legősibb formája kihálóféltben van a romániai hálózatokból, kevesen vetemednek arra, hogy koherens szöveget komponáljanak, inkább beírják az azonnal továbbítható, betűszavakból és „hangulatjelző ikonokból” összeállítható pár leütéses félmondatocskákkal (az SMS-ek is ilyenek). A megkérdezett fiatalok közül sokan annyira idegenkednek a levélírástól, hogy életükben egy e-mailt sem írtak meg. A GfK Románia statisztikája tulajdonképpen arra erő-

sít rá, amit eddig is sejtteni lehetett: az emberek közti kommunikáció egyre felületesebbé válik, aminek egyenes következménye az együttműködési képesség gyors leépülése. Babel példáján megtanulhattuk: akik nem tudnak egymással beszélni, azok egymással dolgozni sem tudnak. A telekommunikáció Romániában tehát a társadalmi szétválás és a rossz értelemben vett individualizmus egyik eredetétővé vált. Vajon a pár betűs mondatokon felüli fiatalságot rá lehet valamikor venni arra, hogy morális szempontból teljes értékű kommunikációt üzennek?

Péter Árpád

Száz szó

Négy rendőr üldözött egy 84 éves biciklis férfit Nagy-Britanniában, mert az a járdán kerékpározott 3 méter hosszán. A rendőrök közül ketten járóautóval hajszolták a koros kerékpárost, akire helyszíni bírságot róttak ki, amit nem volt hajlandó kifizetni. A férfi utóbb azt nyilatkozta, mindig biciklivel megy a nyugdíját felvenni egy bankba, s valóban kerékpárral haladt a járdán, de csupán három métert, majd leszállt és tolt a biciklijét. Az arra járórendőrök ezt akkora vétségnek minősítették, hogy 30 fontra megbírságotlák, úgy viszonyulva hozzá, mintha közveszélyes bűnöző lenne. Az öregúr nem fizet, szeretné bíróságon folytatni az ügyet. Fogadjunk, hogy a bankrablók betartják a közlekedési szabályokat.

(szűcs el)

Szavazó

Nem használ a kormányátalakítás?

Az *Új Magyar Szó* internetes olvasói szerint nem kormányátalakításra van szükség, hanem a Boc-kabinet testületi lemondására. A *maszol.ro* szavazógépen feltett legutóbbi kérdésünkre (Ön szerint szükség van kormányátalakításra?) válaszoló olvasóink többsége úgy véli, hogy az egyes miniszterek lecserélése nem oldja meg a romániai helyzetet. A válaszadók között nagyon kevesen voltak azok, akik úgy vélekedtek, hogy minden miniszter jól teljesít, így fölösleges a kormányátalakítás. Nagyjából ugyanannyian vélekedtek úgy, hogy valóban voltak gyengén teljesítő miniszterek, akiket le kellett cserélni.

E heti kérdésünk:

Ön szerint szükséges van Romániának újabb valutaalapú kölcsönre?

1. Igen
2. Nem
3. Nem tudom

Apróhirdetés

Eladó Tusnádfürdő déli bejáratánál, szép környezetben, fákkal egy 3000 m²-es telek, rendezett iratokkal, víz-, villany-, gázbevezetési lehetőségekkel. Kiválóan megfelel panzió vagy hétvégi ház építésére is. Ár: 10 euró/m². Telefon: 0745-312 511.

Csikszeredában eladó kétszobás földszinti lakás, saját hőközponttal, teljesen felújítva. Adottsága bármilyen tevékenységnek megfelel. Édeklődni a következő telefonszámokon: 0749-788 109 vagy 0744-477 044.

Kiadó 3 szobás (nappali, dolgozó, háló, tágas konyha, 1 fürdőszoba) felújított, bútorozott, teljesen felszerelt (hűtő, mosógép, TV, légkondicionáló, internet/kábeltévé) lakás Bukarestben a Drumul Taberei negyedben. Ár: 300 euró/hó. Lehetőleg hosszú távra. Érdeklődni lehet a 0723-965 601 számon.

Eladó roncsprogram értékjegy Csikszeredában. Telefon: 0722 994 890

Marosvásárhelyen az MTI fotói

ÚMSZ

▶ A *Magyar Távirati Iroda (MTI) Kor-képek – Rendszerváltás* című, a rendszerváltás és az Antall-kormány időszakát felelevenítő látárat nyitották meg a hétvégén a marosvásárhelyi Bernády Ház tetőtéri kiállítótermében. A kiállítást tavaly már megismerte a magyarországi közönség, s július végén a székeslyudvarhelyi Művelődési Házban, most pedig szeptember 26-ig a marosvásárhelyi Bernádyházban kapott otthont. A fotókiállítást házigazdaként Nagy Miklós Kund, a *Népújság* főszer-

kesztője, a Bernády Közművelődési Alapítvány kuratóriumi elnöke, Szántó András, az *MTI* szakmai alelnöke és Hadnagy Miklós, Magyar Köztársaság Kulturális Koordinációs Központjának igazgatója nyitotta meg. „A csaknem négy és fél esztendő magyarországi történéseit bemutató fényképek nem zárólag a politikai életéről szólnak, pedig a rendszerváltás után élénk politikálás folyt az országban” – fogalmazott a fotótárlat megnyitóján Szántó. Az *MTI* gyűjteménye az egyik legnagyobb hírügynökségi fotóarchívum – közel 13 millió negatívot

tartalmaz, de ezek közül csupán ötmilliót sikerült azonosítani, ugyanis a folyamat rendkívül sok időt, és pénzt igényel. A kiállítás anyaga a rendszerváltás egyik szimbolikus napjától, 1989. október 23-ától a második szabad országgyűlési választás előestéjéig, az 1994. május 7-ig terjedő időszak jelentős politikai történései mellett megidézi a korszak mindennapjait is. A képeket az *MTI* által kiadott *Kor-képek* fotóalbum-sorozat hatodik kötetéből válogatták. Maga a kiadvány 264 felvételt tartalmaz, ebből 250 származik az *MTI* archívumából. ◀

INGYENES APRÓHIRDETÉSI SZELVÉNY

Név:.....
Cím:.....
.....
tel.:.....

A hirdetés szövege (max. 80 szó)

.....
.....
.....

Mi egyszeri alkalommal ingyen közöljük apróhirdetését.
Postacím: 014820 București, Piața Presei Libere nr. 1,
O.P. 33, C.P. 17
* A kedvezményt csupán magánszemélyek vehetik igénybe, magáncélú hirdetések közzétételére.

SZERDA
2010. szeptember 8.

A nap filmjei

TV2, 12.55
Sarkányszív 2. – Egy új történet

Amikor Geoff, az árva lovászfű felfedezi Drake-et, a világ utolsó élő sarkányját, rájön, hogy valóra válhat legnagyobb álma: ő is ragyogó páncélatú lovag lehet. Együtt hamarosan olyan kalandokba vág, melyek során ünnepeit hősként kell élnie. De új életük izgalmaiba merülve Geoff és Drake nem veszik észre, hogy Lord Osric milyen gonosz tervet szőtt ellenük.

Prima Tv, 19.30
Sarokba szorítva

Jackie Kallen okos, talpraesett és céltudatos nő, a környezet, amelyben él azonban cáltalanná, kilátástalanná tette életét. Munkája unalmas és esélye sincs a kitörésre, pedig érzi, hogy többre hivatott. Egyik nap szemtanúja lesz egy verekedésnek. Látja, hogy a verekedők egyiké, Luther Shaw nemcsak az utcán, hanem a ringben is megállná a helyét.

RTL Klub, 22.20
Rendőrákadémia 3. – Indul a kiképzés

Mahoney, Hightower, Tackleberry és társaik visszatérnek, hogy eleget tegyenek életük egyik legfontosabb megbízatásának és megpróbálják megmenteni az akadémiát. Az állam nehéz anyagi helyzete ugyanis arra kényszerítette a kormányzót, hogy a két rendőrákadémia közül az egyiket zárassa be. Hogy melyiket éri el a szomorú vég, azt egy szigorú vizsga alapján akarják eldönteni.

KOSSUTH RÁDIÓ

9.40 8 és fél 10.00 Napközben 12.05 A Hely 12.30 Vendég a háznál 12.57 Harangszöveg 13.00 Déli krónika 13.30 Magánhangzó 14.04 Rádiószínház 14.30 Tebened bízunk 15.05 Arcvonások 16.05 Közletről 18.30 Krónika 19.00 Közéleti ütköző 21.30 A nap történései 23.25 Esti beszélgetés

BUKARESTI RÁDIÓ

magyar nyelven a regionális stúdiók középhullámú adásában 15.00 Híradó, kommentár 15.20 Magyar zenei lexikon 15.30 Közbeszéd – közéleti talk-show

MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ

11.00 Hírnegyedóra, Sport, Rádióújság 12.00 Híradás 12.15 Miben segíthetünk? 13.05 Zenés üzenetek 14.00 Délutáni váltás 16.00 Híradás, Sport, Rádióújság 17.00 Híradás 17.15 Gazdasági magazin, Összhang

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ

2.00 Éjszakai váltás 8.00 Hangoló, Meditáció: adventista egyházi műsor 9.50 Hírek, műsorism. 15.00 Slágeróra 16.00 Hírek 16.15 Vendég a Stúdióban 17.00 Nap-óra 17.30 Jazz-magazin 17.55 Hírek, műsorism.

DUNA TV

6.45 Megyejáró 7.00 Hattól Nyolcig 9.00 Második esély (am.-mex.-kol. sor.) 9.55 Lázárfalvi kalálka 10.40 A világörökség kincsei 10.55 Magyar történelmi arcképcsarnok 11.30 Újrakezdés (olasz sor.) 12.30 Kívánságkosár 15.00 Híradó - Nemzeti Krónika 15.10 Magyar elsők 15.30 Korea, Kína és Japán kultúrájának története 16.20 Titok koncert 17.15 A dzsungel könyve 17.30 Zorro (am. kaland sor.) 18.15 Térkép 19.00 Híradó 19.35 Mese 20.00 Újrakezdés (olasz sor.) 21.00 Híradó 21.05 Közbeszéd 21.30 A Karamazov testvérek (orosz sor.) 22.15 A Karamazov testvérek (orosz sor.) 23.05 Sport hírek 23.10 Számvetés (dok. sor.) 0.00 Diplomata vadász (magyar sor.) (ism.) 0.50 Háztartási könyv (olasz vígj.)

m1

6.50 Ma Reggel 7.00 Közéleti műsor 7.00 Híradó, sporthírek, időjárás 10.00 Önök kérték! (ism.) 10.55 Nappali 13.01 Híradó délben 13.30 Kárpát Expressz 14.00 Összhang 14.30 Hrvatska krónika 15.00 Ecranul nostru 15.30 Kormányváró (ism.) 16.00 Médiaguru - 0908 Ember kamerával 16.30 Arctalan árnyak 17.25 Híradó 17.35 Körzeti híradó 17.50 Teadélután 18.50 Mindig zöldebb (auszt. sor.) 19.40 McLeod lányai (auszt. sor.) 20.30 Híradó este 20.50 Sporthírek 21.05 Két zsaru egy pár (olasz krimisor.) 22.05 Az Este 22.35 A félszemű Jack (am. western, 1961) 2/2. rész 23.45 Múlt-kor 0.15 Hírek 0.20 Sporthírek 0.35 Ez történt Ma reggel (ism.) 2.35 Összhang 3.00 Az áruház felügyelő (am. burleszk, 1919)

m2

6.50 Ma Reggel 10.00 Roma Magazin 10.25 Domovina 10.55 Sorstársak Rehabilitációs magazin 11.20 Századfordító magyarok - Ferenczi Sándor 12.10 Nyitott stúdió 12.30 Aphrodité - Zeuszig, a görög tartományok A-tól Z-ig 13.01 Híróra 13.30 Kárpát Expressz 13.55 Záróra 14.45 Járóféld 15.15 A Caltech és a magyarok 15.45 Sant' Angelo - Egy kórház hétköznapjai (olasz sor.) 16.35 Egy lépés előre (sor.) 17.25 Bűvölet (sor.) 18.15 Magyar válogatott 19.10 Ájtáró 19.40 Inami (anim. sor.) 20.00 Don Matteo (krimisor.) 21.00 Híradó este 21.25 Sporthírek 21.30 Don Matteo (krimisor.) 22.25 Montalbano felügyelő (sor.) 23.15 Záróra 0.05 McLeod lányai (auszt. sor.) 0.50 Mindig zöldebb (auszt. sor.)

RTL KLUB

6.30 Top Shop 7.00 Autómánia Autómagazin (ism.) 7.25 Fókusz (ism.) 7.55 Reggeli - Ébresztőshow 10.05 Te vagy az életem (argentin sor.) 11.05 Top Shop 13.00 RTL Klub Híradó - Déli kiadás 10.05 Te vagy az életem (argentin sor.) 11.05 Top Shop 13.00 RTL Klub Híradó - Déli kiadás 13.15 ASZTRO Show 14.30 Fél kettő 15.20 Jópofa kofa (am. vígj. sor.) 15.50 Celeb vagyok, ments ki innen! (reality show) 17.15 112 - Életmentők (német akció sor.) 18.20 A szerelem rabjai (argentin sorozat) 19.30 RTL Klub Híradó - Esti kiadás 20.05 A Széf - Ki vihethet el a milliárdot? 21.05 Fókusz - Közszolgálati magazin 21.40 Barátok közt (magyar sorozat) 22.20 Doktor House (amerikai sor.) 23.20 Született feleségek (am. vígj. sor.) 0.20 Szellemmel suttagó (amerikai sor.) 1.20 Tények Este 1.50 EZO.TV 2.45 A mesterlövész (am. akcióf., 2007)

TV2 TV 2

7.00 Két Testőr 7.25 Tények Reggel 8.00 Mokka A TV2 reggeli magazinműsora 10.00 Stahl konyhája 10.10 Babapercek 10.20 Televíz 11.30 Teleshop 12.55 Sarkányszív 2. - Egy új történet (am. kalandf., 2000) 14.30 Kvízió 16.00 Szentek kórháza (auszt. sor.) 17.00 Egy tini naplója (német vígj. sor.) 17.30 Elbűvölő szerelem (mex. sor.) 18.30 Árva angyal (mex. sor.) 19.30 Tények Hírműsor 20.05 Édesnégyes - A TV2 randi-műsora Utána: Skandináv lottó sorsolás 21.10 Aktív 21.45 Jóban Rosszban (magyar sor.) 22.20 Doktor House (amerikai sor.) 23.20 Született feleségek (am. vígj. sor.) 0.20 Szellemmel suttagó (amerikai sor.) 1.20 Tények Este 1.50 EZO.TV 2.45 A mesterlövész (am. akcióf., 2007)

HÍR TV

7.00 Paletta (ism.) 7.30 Lapzártá (ism.) Vitáműsor újságírókkal 8.00 Híradó Friss napi információk 9.05 Rájátszás (ism.) 10.00 Orbán Viktor értékelése a kormány első 100 napjáról (ism.) 11.05 Panaszkönyv (ism.) 11.30 Riasztás (ism.) 12.05 Vonalban (ism.) Interaktív politikai show-műsor 13.00 Déli híradó 13.30 Hungarorama 14.05 Lapzártá (ism.) 14.30 Paletta (ism.) 15.05 Különkiadás (ism.) 17.05 Ősök tere 17.30 Paletta 18.00 Híradó - Friss napi információk 18.30 Iskolapélida 19.05 Vonalban Interaktív politikai show-műsor 20.00 Híradó 21.05 Rájátszás 22.00 Híradó 21 22.35 Lapzártá 23.05 Negyedik (ism.) 23.30 BBC Click A BBC informatikai magazinja 0.05 BBC World Híradó 0.30 Iskolapélida (ism.)

TVR 1

7.30 Az első órában 8.00 Az ezüst vadló 8.30 Miacarabefana.it (olasz vígj.) 9.00 Egyszerűen izletes (ism.) 9.10 Nézd Románia! 9.15 A világ palotái 9.45 A természet nagy eseményei 10.15 Szerelmi bizonyíték (sor.) 11.15 Napközben (ism.) 12.15 Életré szülő utazás 12.50 A legendás doktor Hur Jun (sor.) 14.00 Hírek 14.45 Egyszerűen izletes 15.00 Teleshopping 15.30 Hasonszőrűek 16.00 Együttélés 17.00 Kontra generáció 17.55 Én, te, mi 18.25 Győzd le az árvizet! 18.30 Nézd Románia! 18.35 A legendás doktor Hur Jun (sor.) 19.35 A világ hercegnői 20.00 Hírek 21.10 Külön kiadás 22.00 William és Harry hercegek (dok. f.) 23.00 CSI: A helyszínelők (sor.) 0.00 Hírek 0.15 Grey anatómiája m. sor.)

TVR 2

7.00 Familie Dr. Kleist (sor.) 8.00 Fraser és a farkas (kan.-am. sor.) 9.00 Arabella (csehszl. sor.) 10.00 Hírek, sport 10.15 Szabad a szembejövő sáv 11.15 David Attenborough: Élet hidegvérrel 11.50 Időálló beszéd 12.00 Hírek 12.45 Népi pihenőhelyek 14.30 Zon@IT 15.00 Együtt Európába 16.00 Familie Dr. Kleist (német sor.) 17.00 Fraser és a farkas (kan.-am. vígj. sor.) 18.00 Euronews híradó 18.15 Győzd le az árvizet 18.30 David Attenborough: Élet hidegvérrel 19.00 Kaland Bt. (kanadai kaland sor.) 20.00 Esküdt ellenségek (am. sor.) 21.00 Bazár 22.00 Hírek, sport 23.10 A Juarez-i szűz (amerikai krimi, 2006) 0.45 Mosoly négy keréken 1.20 Ránk szakad az ég (olasz f. dráma) (ism.)

Élet hidegvérrel 11.50 Időálló beszéd 12.00 Hírek 12.45 Népi pihenőhelyek 14.30 Zon@IT 15.00 Együtt Európába 16.00 Familie Dr. Kleist (német sor.) 17.00 Fraser és a farkas (kan.-am. vígj. sor.) 18.00 Euronews híradó 18.15 Győzd le az árvizet 18.30 David Attenborough: Élet hidegvérrel 19.00 Kaland Bt. (kanadai kaland sor.) 20.00 Esküdt ellenségek (am. sor.) 21.00 Bazár 22.00 Hírek, sport 23.10 A Juarez-i szűz (amerikai krimi, 2006) 0.45 Mosoly négy keréken 1.20 Ránk szakad az ég (olasz f. dráma) (ism.)

PRO TV

7.00 Pro Tv hírek, Sport 9.55 Könyvbemutató 10.00 Dr. Dolittle 2. (amerikai családi vígjáték, 2001) (ism.) 12.00 Fialat és nyugtalan (amerikai sorozat, ism.) 13.00 Pro Tv hírek, Sport 13.45 Damaszkusz kincse (olasz kalandfilm, 1998) 16.00 Fialat és nyugtalan (amerikai sorozat) 17.00 Pro Tv hírek, sport 17.45 Happy Hour - szórakoztató műsor 19.00 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés 20.30 Gyilkosság a Fehér Házban (am. akcióthriller, 1997) 22.30 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés 23.00 Odaát (am. akciófilm-sor.) 0.00 Gyilkosság a Fehér Házban (am. akcióthriller, 1997) (ism.) 1.30 Pro Tv hírek, időjárás-jelentés (ism.) 3.00 Odaát (am. akciófilm-sor.) (ism.)

a Fehér Házban (am. akcióthriller, 1997) 22.30 Pro Tv hírek, sport, időjárásjelentés (ism.) 23.30 A hazug (amerikai krimi, 1997) 1.00 Game show: Face the Pro 2.00 Office (amerikai sorozat) 2.30 Egy rémrendes család (amerikai sorozat) 3.00 Titkok a paradicsomban (görög sorozat)

ANTENA 1

6.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés Mihaela Călin és Vlad Ionescu 8.00 Jó reggelt - Razvan és dani műsora 10.00 Sajtószemle Mircea Badea-val 11.15 Columbo: Végtelen nyom (amerikai krimi, 1997) 13.00 Híradó, Sport 14.00 Babe (amerikai vígjáték, 1992) 16.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés 17.00 Közvetlen hozzáférés - Simona Gheorghie műsora 19.00 Híradó, Sport, időjárásjelentés Alina Petrescuval 20.30 Shadows in Paradise (amerikai-orosz akciófilm, 2010) 22.30 Híradó, Sport, időjárásjelentés (ism.) 23.30 A hazug (amerikai krimi, 1997) 1.00 Game show: Face the Pro 2.00 Office (amerikai sorozat) 2.30 Egy rémrendes család (amerikai sorozat) 3.00 Titkok a paradicsomban (görög sorozat)

PRIMA TV

7.00 Kandikamera 7.30 Senki sem tökéletes (román vígj. sor.) (ism.) 8.00 Galileo 8.20 Sport Florentinával - sportműsor 8.30 Teleshopping 9.15 Együtt az igazságért (amerikai filmdráma, 1994) 11.30 Nyakában az egész világ 12.00 Levintza bemutatja 12.30 Teleshopping 13.15 Kandikamera 13.45 Teleshopping 14.00 Vírus a fedélzeten (am. akcióf., 2007) 16.00 A cseresznye e tortán - reality show (ism.) 17.00 Lököttek (román vígjáték sorozat) (ism.) 18.00 Hírek 19.00 Sport 19.30 Sarokba szorítva (amerikai-német f. dráma, 2004) 22.15 Lököttek (román vígjáték sorozat) 23.00 Halálbiztos 2. (am. misztikus f., 2007) 1.30 Hírek (ism.) 2.30 Lököttek (ism.)

(am. akcióf., 2007) 16.00 A cseresznye e tortán - reality show (ism.) 17.00 Lököttek (román vígjáték sorozat) (ism.) 18.00 Hírek 19.00 Sport 19.30 Sarokba szorítva (amerikai-német f. dráma, 2004) 22.15 Lököttek (román vígjáték sorozat) 23.00 Halálbiztos 2. (am. misztikus f., 2007) 1.30 Hírek (ism.) 2.30 Lököttek (ism.)

DISCOVERY

7.00 Egyszer egy ilyet vezetni! - Felnagyított matchbox 8.00 Újjáépítők 9.00 Autókereskedők - Ferrari 308 9.30 Hogyan működnek a gépek? 10.00 Piszkos munkák - Ásványok 11.00 Nagy durranások - Louisville 12.00 Harc az elemekkel - Levegő 13.00 Túlélés törvényei 14.00 Ötödik sebesség 14.00 Végtelen másodpercek 15.30 Hogyan készült? 17.00 Állítólag... 18.00 Végtelen másodpercek 19.00 Micsoda szerszám - Megsemmisítők 20.00 A túlélés törvényei 21.00 Hogyan készült? 22.00 Végtelen másodpercek 22.30 A túlélés törvényei - Kilauea-hegy 23.30 A detonáció pillanatai 0.30 A borzalom pillanatai 1.30 Vigyázz, ha kész: ló! - Mad Max 2.30 Végtelen másodpercek 3.00 A túlélés törvényei - Románia

VIASAT 3

8.55 Gyilkos sorok (sorozat) 9.55 Veronica Mars (sorozat) 10.55 Doktor House (sorozat) 11.55 Kegyetlen bánásmód (am. vígjáték) 14.10 Monk (sorozat) 16.05 CSI (sorozat) 17.00 Alice új élete (sorozat) 18.05 Gordon Ramsay 19.05 A narancsvidek (sorozat) 20.00 Doktor House (sorozat) 21.00 Jóbarátok (sorozat) 21.30 CSI: New York-i helyszínelők (sorozat) 22.30 Esküdt ellenségek (sorozat)

SPORT.RO

7.00 Sport.ro Hírek 10.00 Pontos sportidő (live) 12.30 Tengernyi szenvedély (sorozat) 14.00 Marina (sorozat) 15.30 Viktória (sor.) 16.30 A kötelék (sor.) 17.30 Igaz történetek 18.30 Tengernyi szenvedély (sorozat) 19.30 Szívek iskolája (sorozat) 20.30 Predesztináltak (sorozat) 21.30 Analia másik arca (sorozat) 22.30 Éjszakai történetek 23.30 India (brazil-indiai sorozat)

ACASĂ

9.45 A kötelék (sorozat) 11.15 Predesztináltak (sorozat) 12.30 Tengernyi szenvedély (sorozat) 14.00 Marina (sorozat) 15.30 Viktória (sor.) 16.30 A kötelék (sor.) 17.30 Igaz történetek 18.30 Tengernyi szenvedély (sorozat) 19.30 Szívek iskolája (sorozat) 20.30 Predesztináltak (sorozat) 21.30 Analia másik arca (sorozat) 22.30 Éjszakai történetek 23.30 India (brazil-indiai sorozat)

FILM+

8.10 Sírhegy kilátással (angol-am.-német romantikus vígjáték) 10.00 Televíziós vásárlás 13.05 Ördögi út a boldogsághoz (amerikai vígjáték) 15.00 Apámra ütök (amerikai vígjáték) 16.55 Alkimia (amerikai romantikus vígjáték) 18.30 Kabinnyomás (amerikai katasztrófa film) 20.15 A tűz hegye (új-zél.-am. katasztrófa film) 22.10 Én és a hercegem (amerikai-cseh vígjáték) 0.10 Rossz álmok (amerikai thriller)

KANAL D

8.00 Vacanta Mare (ismétlés) 9.30 Vendéglő nálunk otthon (ismétlés) 10.30 Ezüstszerelmek (ismétlés) 12.30 Hírek 13.15 Orovosok 14.45 Légy az enyém (reality show) 17.00 Aliye (török sor.) 18.45 A nap híre 19.00 Hírek 19.45 Házasulandó fi-am van 20.30 Légy a házastársam! 22.00 1001 éjszaka (sorozat) 23.30 Halálos vírus (am. akciófilm) 1.30 Szívdélves történetek (ismétlés)

HÁLÓZAT

9.00 Hírháló 9.30 Heti filmajánló 10.00 Prímatorna 10.30 Teleshop 11.00 Zodiákus 13.00 Teleshop 14.30 Nyitott Egyetem! 15.00 Ne kockáztass! 15.30 Bence-Show 16.00 Zodiákus 18.00 A polgármester 18.30 Grand Prix 19.00 Tabu Tv 19.30 Végtelen utóhatás (am. f. dráma) 21.35 Hírháló 22.00 Tüzet nyiss (amerikai akcióthriller) 0.00 A törpe bosszúja (amerikai horror-vígjáték)

Szeptember 7., kedd

Az év 37. hete és 250. napja, hátravan 115 nap

Ma **Regina** nevű olvasóinkat köszöntjük. A Regina női név latin eredetű, eredeti jelentése királynő. A keresztény névadásban Máriára, a menynek királynőjére utalt. Holnap **Adrienn** és **Mária** napja van.

Évfordulók

- 1888-ban Edith Eleanor McLean az első csecsemő, akit inkubátorba helyeznek születése után.
- 1901-ben Budapesten, a Kertész utcában megnyílik a Fészek klub, Magyarország és Európa egyik legjellegzetesebb művészklubja.
- 1916-ban Brassó román kézre kerül, a következő napokban a román csapatok Petrozsényig hatolnak.
- 1940-ben a német légiő (Luftwaffe) először bombázza Londont.
- 1950-ben a kommunista kormányzat feloszlatja a szerzetesrendeket Magyarországon, négy kivétellel (bencés, ferences, piarista, iskolánővérek).

Vicc

Tanító néni az iskolában:
– Marika, mit fogsz csinálni, ha olyan nagy lesz, mint én?
– Fogyókúrázni!

Recept

Paradicsomos káposzta
Hozzávalók: 1 fej káposzta, 1 kg friss paradicsom (vagy sűrített paradicsom), 1 hagyma, 3 evőkanál olaj, 1 evőkanál darás liszt, 1 zöldpaprika, cukor, só.

Elkészítés: A káposztát megtisztítjuk felső leveleitől, metélre vágjuk, megmossuk. Az apróra vágott hagymát olajon megpirítjuk, rátesszük a káposztát, megsózzuk, lefedjük, és puhára pároljuk. A paradicsomot megmossuk, megfőzzük, áttörjük, ráöntjük a félpuhára párolt káposztára, hozzáadjuk a kima-posztott, széttördelt zöldpaprikát (el is maradhat), és puhára főzzük. Olajból és lisztből rántást készítünk, majd berántjuk vele a káposztát. Cukorral, sóval ízesítjük, és felforraljuk.

Gondolatjel

Visky István rovata

A szónak birkóznia kell a gondolat, de nem szabad elgáncsolnia azt. A gondolat megfoghatatlan mindaddig, amíg szóba nem öntjük. Csak hogy a szó nem csak életre hívja a gondolatot, de meg is köti, formába zárja. A szónak mindig súlya van, míg a gondolat légies, könnyű. A szó üthet is, gondolatot viszont még nem lehet senkit

megbántani. A szó és a gondolat ha egyensúlyban maradnak, nem csak szép, de hasznos is lesz létezésük. Aki sokat beszél, az nem sok gondolatot fejez ki, hanem ellenkezőleg, elgáncsolja gondolatait és csak szavait szaporítja. A gondolatnak csendre van szüksége ahhoz, hogy értelemmel töltsék meg. A sok beszéd viszont éppen a csendet veszi el a gondolatától.

Horoszkóp

KOS (III. 21.–IV. 20.)

Baráti beszélgetések során legyen nagyon tapintatos, ne hogy megbántsa őket. Este szervezen közös programot kedvesével.

BIKA (IV. 21.–V. 20.)

Egy különleges pénzszerzési lehetőség megragadja a fantáziáját. Legyen óvatos, ne dőljön be egy igéretes tűnő ajánlatnak.

IKREK (V. 21.–VI. 21.)

Zűrös helyzet alakul ki a környezetében, amiből jobb, ha kima-rad. Egy esti rendezvényen remekül szórakozhat néhány régi barátjával együtt.

RÁK (VI. 22.–VII. 22.)

Ami a jövőjét illeti, Ön nagyon optimista. Egyrészt, mert tudja, hogy milyen lehetőségek várnak Önre, másrészt befolyásos emberek támogatására számíthat.

OROSZLÁN (VII. 23.–VIII. 23.)

Rosszindulatú pletykák jutnak a fülébe, amire Ön is hozzáteszi a magáét. Tartsa be a szabályokat, mert megütheti a bokáját!

SZŰZ (VIII. 24.–IX. 23.)

Ne akarjon hatalmi játékokat játszani munkatársaival. Nemcsak azért, mert ez nem etikus, de az Ön számára negatív következményekkel járhat.

MÉRLEG (IX. 24.–X. 22.)

Nincs könnyű helyzetben, ha úgy gondolja, hogy Önt még az ág is húzza. Próbáljon elvonatkoztatni a konkrét történésektől, és csakis azt tegye, ami kiegészíti a bajból.

SKORPIÓ (X. 23.–XI. 22.)

Több üzleti tárgyaláson is részt kell vennie, ahol határozottan és megbízhatónak kell látsania. Ezt úgy érheti el, ha elegánsan öltözik.

NYILAS (XI. 23.–XII. 21.)

Jól kezdődik a napja. Később aztán olyan ügyek kerülnek napvilágra, amiknek jobban örült volna, ha rejtve maradnak. Készüljön fel a magyarzkodásra!

BAK (XII. 22.–I. 20.)

Általában bizakodva tekint a jövőbe, nem hallgat negatív beállítottságú emberekre, s ma éppen ez lesz sikerének a kulcsa.

VÍZTŐNTŐ (I. 21.–II. 19.)

A sok elfoglaltsága ellenére megőrizheti egészségét, ha rendszeresen táplálkozik, és mozog. Valaki belép az életébe, aki teljesen felforgatja azt.

HALAK (II. 20.–III. 20.)

Barátai magánéletét tartsa tisztában, ne szóljon bele személyes ügyeikbe, mert később konfliktus lehet belőle.

A következő napok időjárása

Szerda	19°C	Délén többnyire napos idő lesz, északon erősen megnövekszik a felhőzet, ott eső, zápor valószínű.
Csütörtök	21°C	Gyakran erősen megnövekszik a felhőzet. Szórva-ványosan várható heves eső, zápor, zivatar.

Készült: Magyarországon az Országos Meteorológiai Szolgálatnál

Magyarországon	Jelleg	Délutáni hőmérséklet	Holnap hajnali hőmérséklet
Arad	esőre, záporokra számíthatunk	20°C	10°C
Brassó	változékony idő zivatarokkal	17°C	8°C
Bukarest	esőre, záporokra számíthatunk	23°C	13°C
Csiksztereda	esőre, záporokra számíthatunk	17°C	9°C
Kolozsvár	esőre, záporokra számíthatunk	17°C	11°C
Marosvásárhely	esőre, záporokra számíthatunk	18°C	12°C
Nagyvárad	esőre, záporokra számíthatunk	20°C	10°C
Szatmárnémeti	esőre, záporokra számíthatunk	20°C	10°C
Temesvár	felhős idő várható	20°C	10°C

A változó felhőzet mellett délnyugaton több, másutt kevesebb napsütésre számíthatunk. Északnyugaton az időnként erősebben megnövekvő felhőzetből zápor, zivatar kialakulhat. Délután 18 és 25 fok várható.

Nem élhetek muzsikaszó nélkül

Horváth István

***	BESZÁMOL-TATO	BIRALATOT MOND	PÓLUS	ZORRO JELE	...MÖG; DÖHÖG	MEGSZÍDÓ	AUSZTRIAI VÁROS	HELYZET-BE TESZ	PILLAGÓT FOGÓ HALÓ
CSELED IGÉJE									
OLASZOR-SZAG SPORTJELE				GALAMB-FELE KÖZLŐ					
PÁNCSEL-LEMEZ					LAB RÉSZE				
EGYEZ-KEDIK					GABONA-ÖRLEMÉNY				
NÉMA ELEKI			ÉNEK				EN, ... Ö		
TÖMEGE-SZEN LEVAG			PAVA DSZE				OLASZ PÉNZ		FÜGGVÉNY JELE
ATTÓL FOGVA									ÓKORI IRÁNI NÉP
KENDERTŐRŐ ESZKÖZ									IMOLA (BEC)
OKLEVE-LES (RÓV)									PÁROS CSELI
									FERDE, RÉZSÜTŐS ELEKTRON
									ELARUSÍTÓ

új magyar szó

Szerkesztőség és kiadó:
013 701 Bukarest, P-ja Presei Libere nr. 1, corp B, etaj III, cam. 342-353 Telefon: 031/405-4088, Fax: 021/317-8847, E-mail: office@maszol.ro

Mb. felelős szerkesztő:
Salamon Márton László

Vezető szerkesztő:
Cseke Péter Tamás

Vezető publicista:
Ágoston Hugó

Főmunkatársak:
Bíró Béla, Gyulay Zoltán, Székedi Ferenc, Szűcs László

Szerkesztők:
Moldován Árpád Zsolt (Aktuális)
Bogdán Tibor (Háttér)
Darvas Beáta (Kultúra)
Szakács Zsuzsanna (Gazdaság)
Turós-Jakab László (Sport)
Farkas István (Média)
Orosz Anna (Életmód)
Szonda Szabolcs (Színkép)

Olvasószerkesztők:
Osváth Annamária, Nyágyuly András

Tudósítók:
Antal Erika – 0788-760573 (Marosvásárhely), Sipos M. Zoltán – 0728-780582, Baló Levente – 0748-784679 (Kolozsvár), Totka László – 0788-715848 (Nagyvárad), Horváth István – 0747-517574 (Csiksztereda), Baloga-Tamás Erika – 0746-375775 (Székelyudvarhely), Kovács Zsolt – 0788-715766 (Sepsiszentgyörgy), Mayla Júlia – 0745-682401 (Beszterce), Fleischer Hilda – 0788-715712 (Bukarest), Sike Lajos – 0788-715687 (Szatmárnémeti), Tamás András – 0744-781709 (Nagyenyed)

Fotóriporter, képszerkesztő:
Tofán Levente

Grafikus:
Horváth István

Tördelőszerkesztők:
Lőrincz Imola, Mihăiteanu Albert, Szabó Ildikó Erzsébet

Terjesztési menedzser:
Béres Attila – 0788-318353

Területi megbízottak:
Baricz István – 0788-488739, Erdős Lajos – 0741-424094 (Gyergyó), Tósa András – 0788-715481 (Kolozs, Szilágy)

logtanácsos:
Czédly József

Hirdetési ajánlat a honlapon és a szerkesztőségben. Előfizethető a Róman Postánál (katalógusszám: 19302), a Rodipet-kirendeltségeknél, pénztalánnyal (mandat postál) közvetlenül a szerkesztőségnek és előfizetés-szervezőinknek. Forgalmazza a Rodipet és magánterjesztők.

Előfizetési díjak:
1 hónapra 15 lej,
3 hónapra 38 lej,
6 hónapra 75 lej,
12 hónapra 148 lej

Nyomda: Garamond (Kolozsvár)

ISSN 1841-5520

Az Új Magyar Szó bármely részének másolásával kapcsolatos minden jog fenntartva. Értesítéseket átvenni csak az Új Magyar Szóra való hivatkozással lehet. A szerkesztőség fenntartja magának a jogot, hogy a beküldött leveleket rövidítve, illetve szerkesztve közölje.

A Romániai Pédányzám-auditál Hivatal (BRAT) tagja

MÉDIAPARTNEREK

Paprika rádió
fülön csíp
95,1 fm

r · a · d · i · o
44
88 f M

Sláger Rádió
fm 105.9
A tegnap legnagyobb slágerei, a ma legfrissebb hírei

agnus
RADIO 88.3 FM
naponta 03-08 és 12-15,
csütörtökön 19-23 óra között
a világhálón:
www.agnusradio.ro

rtm
MAROSVÁSÁRHELYI RÁDIÓ
98.9 FM

KOLOZSVÁRI RÁDIÓ
ahol talál a szó

